

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. GEN. TADEUSZA KUTRZEBY W GOSTYNIU

WYMAGANIA EDUKACYJNE
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Spis treści

EDUKACJA Wczesnoszkolna – klasa 1	3
EDUKACJA Wczesnoszkolna – klasa 2	33
EDUKACJA Wczesnoszkolna – klasa 3	74

**WYMAGANIA EDUKACYJNE niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych
śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z edukacji wczesnoszkolnej
wynikających z realizowanego przez nauczycieli programu nauczania**

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA – klasa 1

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – bardzo rzadko słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników, – ma trudności ze słuchaniem w skupieniu wierszy, opowiadań i innych tekstów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj słucha z uwagą wypowiedzi dorosłych i rówieśników, – słucha wierszy, opowiadań i innych tekstów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – uważnie i z zaciekawieniem słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników, – słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów.

Osiągnięcia w zakresie mówienia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością odpowiada na pytania dotyczące tekstów, – ma problemy z konstruowaniem spójnej, kilkuzdaniowej wypowiedzi, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym, – posługuje się ubogim słownictwem, – ma kłopot z dostrzeganiem i tworzeniem związków przyczynowo - skutkowych, – z trudnością recytuje wiersze.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstów, – na ogół konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym, – zazwyczaj posługuje się bogatym słownictwem, – zwykle potrafi dostrzegać i tworzyć związki przyczynowo - skutkowe, – recytuje wiersze.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstów, – potrafi samodzielnie konstruować spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym, – zawsze posługuje się bogatym słownictwem, – potrafi dostrzegać i tworzyć związki przyczynowo - skutkowe, – chętnie i bezbłędnie recytuje wiersze.
Osiągnięcia w zakresie czytania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy z poprawnym czytaniem po cichu tekstów drukowanych, – nie potrafi czytać głośno i wyraźnie wskazanych tekstów (drukowanych i pisanych samodzielnie), – nie czyta wybranych książek, – ma kłopot z wyszukiwaniem w tekstach wskazanych fragmentów, – nie czyta tekstu ze zrozumieniem.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie czyta po cichu teksty drukowane, – zazwyczaj czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie), – czyta wybrane książki, – potrafi wyszukiwać w tekstach wskazane fragmenty, – zazwyczaj czyta teksty ze zrozumieniem.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – czyta w skupieniu po cichu teksty drukowane, – potrafi z zaangażowaniem czytać głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie), – chętnie czyta wybrane książki, – sprawnie wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty, – czyta teksty ze zrozumieniem.
Osiągnięcia w zakresie pisania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy z poprawnym pisaniem i łączeniem liter, – nie potrafi prawidłowo rozmieszczać pisma w liniaturze, – nie pisze czytelnie zdań, – pisząc zdania popełnia błędy, – ma trudności z poprawnym stosowaniem znaków interpunkcyjnych na końcu zdania, – ma problem z układaniem zdarzeń we właściwej kolejności, – nie przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach, – ma problem z przepisywaniem zdań z pamięci.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj poprawnie pisze i łączy litery, – zwykle potrafi prawidłowo rozmieszczać pismo w liniaturze, – na ogół pisze czytelnie zdania, – pisząc popełnia niewiele błędów, – potrafi poprawnie stosować znaki interpunkcyjne na końcu zdania, – układa zdarzenia we właściwej kolejności, – zazwyczaj przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach, – przepisyuje zdania z pamięci.

UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – poprawnie pisze i łączy litery, – potrafi prawidłowo rozmieszczać pismo w liniaturze, – zawsze pisze czytelnie zdania, – bezbłędnie przepisuje zdania, – poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu zdania, – sprawnie układa zdarzenia we właściwej kolejności, – zawsze przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach, – bezbłędnie pisze z pamięci zdania.
Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z wyróżnianiem w wyrazach samogłosek i spółgłosek oraz sylab, – nie potrafi układać wyrazów z rozsypanek literowych i sylabowych, – ma problemy z wyróżnianiem wyrazów w zdaniach, – nie wyróżnia zdań w wypowiedziach, – ma trudności z łączeniem wyrazów w wypowiedzenia, – nie potrafi rozróżniać rzeczowników i czasowników, – ma kłopot z rozpoznawaniem zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących.
UMIĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby, – układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych, – poprawnie wyróżnia wyrazy w zdaniach, – potrafi wyróżniać zdania w wypowiedziach, – zazwyczaj poprawnie łączy wyrazy w wypowiedzenia, – rozróżnia rzeczowniki i czasowniki, – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.
UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby, – sprawnie układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych, – bezbłędnie wyróżnia wyrazy w zdaniach, – z łatwością wyróżnia zdania w wypowiedziach, – bezbłędnie łączy wyrazy w wypowiedzenia, – bez problemu rozróżnia rzeczowniki i czasowniki, – zawsze potrafi rozpoznać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudem zapisuje nowe, samodzielnie poznane wyrazy.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: z chęcią podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku, – nie rozpoznaje w swoim otoczeniu popularnych gatunków roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunków objętych ochroną, – nie zna nazw ptaków odlatujących na zimę i zimujących w Polsce, – nie potrafi obserwować pogody i nie zna jej elementów, – nie potrafi prowadzić prostych obserwacji przyrodniczych i eksperymentów, – nie zna zimowych zjawisk przyrodniczych (śnieg, mróz, szron, lód) – nie zna i nie rozpoznaje w otoczeniu popularnych owadów, – nie rozpoznaje zwiastunów wiosny, – nie rozpoznaje i nie wyróżnia cech ekosystemów (rzeka), – nie chroni przyrody, – nie wie, w jaki sposób należy opiekować się zwierzętami domowymi, – nie rozróżnia krajobrazu Polski, – nie segreguje odpadów.
UMIĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku, – na ogół rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną, – zna niektóre nazwy ptaków odlatujących na zimę i zimujących w Polsce, – potrafi obserwować pogodę i zna większość jej elementów, – z pomocą nauczyciela prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty, zwykle rozpoznaje zimowe zjawiska przyrodnicze (śnieg, mróz, szron, lód), – zna i rozpoznaje w otoczeniu niektóre popularne owady, – zna i rozpoznaje większość zwiastunów wiosny, – z pomocą nauczyciela rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (rzeka), – chroni przyrodę, – na ogół wie, w jaki sposób należy opiekować się zwierzętami domowymi, – potrafi rozróżnić krajobraz Polski, – segreguje odpady
UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku, – bez problemu rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną, – zna nazwy ptaków odlatujących na zimę i zimujących w Polsce, – chętnie obserwuje pogodę i zna jej elementy, – samodzielnie prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty, – zna zimowe zjawiska przyrodnicze (śnieg, mróz, szron, lód), – bez problemu rozpoznaje w otoczeniu popularne owady, – rozpoznaje zwiastuny wiosny, – rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (rzeka), – chroni przyrodę, – wie, w jaki sposób należy opiekować się zwierzętami domowymi, – bez problemu rozróżnia krajobraz Polski, – wie, że należy segregować odpady.

Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problem w odróżnieniu znaków ewakuacyjnych od drogowych, – z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze znaki ewakuacyjne i drogowy, – nie zawsze zna omawiane zawody użyteczności publicznej (policjant, strażak, lekarz, ratownik medyczny, rolnik, dietetyk, ogrodnik, weterynarz, leśnik, szewc, zegarmistrz, astronom, ratownik GOPR), – z pomocą nauczyciela potrafi wymienić pięć zmysłów: wzrok, słuch, dotyk, smak, węch; zwykle wie, do czego ludziom służą zmysły, – nie wie, na czym polega zdrowe odżywianie, – nie wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, – ma trudności ze wskazaniem ubioru odpowiedniego do stanu pogody, – zna, ale czasami myli europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna), – nie wie, jak zachować bezpieczeństwo np. w górach, nad wodą, – nie zawsze wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody, – nie zawsze rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania.
UMIĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – przeważnie odróżnia znaki ewakuacyjne od drogowych, – z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze znaki ewakuacyjne i drogowy, – zna omawiane zawody użyteczności publicznej (policjant, strażak, lekarz, ratownik medyczny, rolnik, dietetyk, ogrodnik, weterynarz, leśnik, szewc, zegarmistrz, astronom, ratownik GOPR), – zwykle potrafi wymienić pięć zmysłów: wzrok, słuch, dotyk, smak, węch; wie, do czego ludziom służą zmysły, – zazwyczaj wie, na czym polega zdrowe odżywianie , – na ogół wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, – wskazuje ubiory odpowiednie do stanu pogody, – zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna), – ma świadomość jak zachować bezpieczeństwo np. w górach, nad wodą, – zwykle wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody, – rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania.
UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie odróżnia znaki ewakuacyjne od drogowych, – bez problemu rozpoznaje najważniejsze znaki ewakuacyjne i drogowy, – zna omawiane zawody użyteczności publicznej (policjant, strażak, lekarz, ratownik medyczny, rolnik, dietetyk, ogrodnik, weterynarz, leśnik, szewc, zegarmistrz, astronom, ratownik GOPR), – samodzielnie potrafi wymienić pięć zmysłów: wzrok, słuch, dotyk, smak, węch; wie, do czego ludziom służą zmysły, – wie, na czym polega zdrowe odżywianie, – wie jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, – bezbłędnie wskazuje ubiory odpowiednie do stanu pogody, – zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna), – wie, jak zachować bezpieczeństwo np. w górach, nad wodą, – chętnie wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody, – rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania.
Rozumienie przestrzeni geograficznej	

UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, – nie potrafi odczytać podstawowych informacji z mapy Polski, – ma problem, aby wymienić nazwę stolicy Polski i wyjaśnić znaczenie stolicy dla całego kraju, – nie potrafi wymienić nazw największych miast Polski, – z trudnością wymienia nazwy kilku parków narodowych Polski oraz nie wie, co jest w nich charakterystycznego, – ma problem z przedstawieniem charakterystycznych dyscyplin sportowych.
UMIĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWAŃMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – z pomocą nauczyciela określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, – przeważnie odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski, – zazwyczaj wymienia nazwę stolicy Polski i wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, – na ogół wymienia nazwy największych miast Polski, – zwykle wymienia nazwy kilku parków narodowych Polski oraz zazwyczaj wie, co jest w nich charakterystycznego, – bez większych problemów przedstawia charakterystyczne dyscypliny sportowe.
UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, – samodzielnie odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski, – bez problemu wymienia nazwę stolicy Polski i wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, – bezbłędnie wymienia nazwy największych miast Polski, – bez trudu wymienia nazwy kilku parków narodowych Polski oraz wie, co jest w nich charakterystycznego, – chętnie przedstawia charakterystyczne dyscypliny sportowe.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, – ma problemy z określeniem kierunków względem siebie, – ma problemy z określeniem kierunków względem innej osoby, – z trudnością określa kierunki na kartce, – ma problemy z porównywaniem przedmiotów pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy, – z trudnością posługuje się pojęciami: rząd pionowy, rząd poziomy, rząd ukośny.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, – zazwyczaj określa kierunki względem siebie, – zwykle potrafi określić kierunki względem innej osoby, – zazwyczaj określa kierunki na kartce, – na ogół porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy, – zazwyczaj posługuje się pojęciami: rząd pionowy, rząd poziomy, rząd ukośny
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, – bez problemu określa kierunki względem siebie, – bezbłędnie określa kierunki względem innej osoby, – samodzielnie określa kierunki na kartce, – sprawnie porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy, – posługuje się pojęciami: rząd pionowy, rząd poziomy, rząd ukośny.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 10, – ma trudności z odczytaniem i zapisaniem za pomocą cyfr liczb w zakresie 10, – z trudnością porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, – nie zna struktury liczby dwucyfrowej, – ma problemy ze zrozumieniem aspektu porządkowego liczby, – z trudnością stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 10, – zazwyczaj odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 10, – na ogół porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, – zazwyczaj zna strukturę liczby dwucyfrowej, – na ogół rozumie aspekt porządkowy liczby, – zwykle stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bez problemu liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 10, – samodzielnie odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 10, – bezbłędnie porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, – zna strukturę liczby liczy dwucyfrowej, – rozumie aspekt porządkowy liczby, – bezbłędnie stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, – z trudnością dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, – ma problemy z dostrzeganiem związku dodawania z odejmowaniem, – ma trudności z rozkładem liczby drugiej dziesiątki na składniki, – z trudnością stosuje przemienność dodawania, – ma problemy ze zrozumieniem na czym polega mnożenie i dzielenie, – ma problemy z mnożeniem i dzieleniem w zakresie 30 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji z trudnością dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, – zazwyczaj dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, – nie zawsze dostrzega związku dodawania z odejmowaniem, – na ogół rozkłada liczby drugiej dziesiątki na składniki, – stara się stosować przemienność dodawania, – na ogół rozumie na czym polega mnożenie i dzielenie, – stara się mnożyć i dzielić w zakresie 30 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji, – na ogół dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, – dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, – dostrzega związki dodawania z odejmowaniem, – rozkłada liczby drugiej dziesiątki na składniki, – stosuje przemienność dodawania, – rozumie na czym polega mnożenie i dzielenie, – mnoży i dzieli w zakresie 30 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji, – dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, – ma problemy z rozwiązaniem zadania tekstowego jednodziałaniowego na dodawanie i odejmowanie w zakresie 20, – ma problemy z układaniem zadania do ilustracji, działania lub pytania, – z trudnością opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, – z trudnością rozpoznaje zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadania bezsensowne życiowo), – nie zawsze rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 30 z użyciem konkretów lub ilustracji, – ma trudności z analizą i rozwiązaniem zadań, – z trudności odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, – zazwyczaj rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie i odejmowanie w zakresie 20, – nie zawsze układa zadania do ilustracji, działania lub pytania, – na ogół opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, – stara się rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadania bezsensowne życiowo), – na ogół rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 30 z użyciem konkretów lub ilustracji, – na ogół analizuje i rozwiązuje zadania, – ma problemy z odpowiedzią na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, – samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie i odejmowanie w zakresie 20, – układa zadania do ilustracji, działania lub pytania, – opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, – potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo), – rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 30 z użyciem konkretów lub ilustracji, – analizuje i rozwiązuje zadania, – odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”.
Pojęcia geometryczne	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudem rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, – ma problemy z posługiwaniem się jednostkami długości: centymetr, milimetr, – z trudnością mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiarów, – ma problemy ze zrozumieniem, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, – ma trudności z dostrzeganiem symetrii w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka, – ma problemy z rozpoznaniem figur osiowosymetrycznych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, – poprawnie posługuje się jednostkami długości: centymetr, milimetr, – na ogół mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru, – na ogół rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, – stara się dostrzegać symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka, – nie zawsze rozpoznaje figury osiowosymetryczne.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, – posługuje się jednostkami długości: centymetr, milimetr, – mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru, – rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, – dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka – rozpoznaje figury osiowosymetryczne.
Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych	

UMIEJĘTNOŚCI PONIZEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudem określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie – ma problemy z rozróżnianiem nominałów na monetach – z trudnością wykonuje proste obliczenia pieniężne – raczej nie zna i nie wymienia nazw dni tygodnia – z trudnością wykonuje proste obliczenia kalendarzowe – raczej nie zna nazw miesięcy i pór roku – na ogół nie rozumie cyklicznego następstwa czasu kalendarzowego – z trudnością odczytuje godziny na zegarze – z trudem posługuje się jednostkami czasu (godzina) – z trudnością wykonuje proste obliczenia zegarowe – z trudem posługuje się jednostkami masy (kilogram) – z trudnością wykonuje proste obliczenia wagowe – z trudem posługuje się jednostkami pojemności (litr) – z trudnością wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością – ma problemy z mierzeniem i odczytywaniem temperatury, wskazaniem najwyższej lub najniższej temperatury – na ogół nie rozumie do czego służą pieniądze, co to jest gotówka, jak się rozmienia pieniądze, jak się robi zakupy, co to jest reszta, dlaczego ludzie pracują, co to jest potrzeba, co można oszczędzać, co można robić w banku – z trudem wykonuje proste zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji – niechętnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie – na ogół rozróżnia nominały na monetach – poprawnie wykonuje proste obliczenia pieniężne – na ogół zna i wymienia nazwy dni tygodnia – stara się wykonywać proste obliczenia kalendarzowe – zazwyczaj zna nazwy miesięcy i por roku – na ogół rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego – stara się odczytywać godziny na zegarze – poprawnie posługuje się jednostkami czasu (godzina) – poprawnie wykonuje proste obliczenia zegarowe – poprawnie posługuje się jednostkami masy (kilogram) – stara się wykonywać proste obliczenia wagowe – na ogół posługuje się jednostkami pojemności (litr) – na ogół wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością – stara się mierzyć i odczytywać temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę – na ogół rozumie do czego służą pieniądze, co to jest gotówka, jak się rozmienia pieniądze, jak się robi zakupy, co to jest reszta, dlaczego ludzie pracują, co to jest potrzeba, co można oszczędzać, co można robić w banku – podejmuje próby wykonania prostych zadań związanych z kodowaniem i odkodowywaniem informacji – poprawnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie – rozróżnia nominały na monetach – wykonuje proste obliczenia pieniężne – zna i wymienia nazwy dni tygodnia – wykonuje proste obliczenia kalendarzowe – zna nazwy miesięcy i pór roku – rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego – odczytuje godziny na zegarze – posługuje się jednostkami czasu (godzina) – wykonuje proste obliczenia zegarowe – posługuje się jednostkami masy (kilogram) – wykonuje proste obliczenia wagowe – posługuje się jednostkami pojemności (litr) – wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością – mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę – rozumie do czego służą pieniądze, co to jest gotówka, jak się rozmienia pieniądze, jak się robi zakupy, co to jest reszta, dlaczego ludzie pracują, co to jest potrzeba, co można oszczędzać, co można robić w banku – bez trudu wykonuje proste zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji – chętnie i samodzielnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne
---	--

EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie zna reguł postępowania w grupach społecznych, do których należy, – nie potrafi ocenić swojego postępowania i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, – nie przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia, – nie współpracuje zgodnie z ustalonymi zasadami, – ma trudności z identyfikowaniem się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród, – nie współpracuje w grupie, – rzadko wykonuje w zespołach prace projektowe, – nie przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier, – nie wie, dlaczego warto pomagać osobom potrzebującym, – ma trudności z rozwijaniem swojej samodzielności (np. pakowaniem plecaka do szkoły, dbaniem o swój pokój, ubieraniem się odpowiednio do pogody, przygotowaniem zdrowej kanapki, nakrywaniem do stołu, planowaniem zajęć, opieką nad zwierzętami domowymi), – nie potrafi twórczo rozwiązywać problemów, ani stosować elementów myślenia krytycznego – nieumiejętnie ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania, – nie przyjmuje wskazówek pomocnych w skutecznym uczeniu się i nie poszukuje własnych metod zapamiętywania.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zna większość reguł postępowania w grupach społecznych, do których należy, – zazwyczaj ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, – na ogół przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia, – zwykle współpracuje zgodnie z ustalonymi zasadami, – na ogół identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród, – współpracuje w grupie, – wykonuje w zespołach parce projektowe, – zwykle przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier, – zazwyczaj wie, dlaczego warto pomagać osobom potrzebującym, – stara się rozwijać swoją samodzielność (np. pakowanie plecaka do szkoły, dbanie o swój pokój, ubieranie się odpowiednio do pogody, przygotowanie zdrowej kanapki, nakrywanie do stołu, planowanie zajęć, opieka nad zwierzętami domowymi), – stara się twórczo rozwiązywać problemy, stosować elementy myślenia krytycznego – oceniać sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania, – na ogół przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się i najczęściej szuka własnych metod zapamiętywania.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – doskonale zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy, – zawsze ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, – przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia, – potrafi współpracować zgodnie z ustalonymi zasadami, – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród, – z zaangażowaniem współpracuje w grupie, – chętnie wykonuje w zespołach parce projektowe, – zawsze przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier, – wie, dlaczego warto pomagać osobom potrzebującym, – stale rozwija swoją samodzielność (np. pakowanie plecaka do szkoły, dbanie o swój pokój, ubieranie się odpowiednio do pogody, przygotowanie zdrowej kanapki, nakrywanie do stołu, planowanie zajęć, opieka nad zwierzętami domowymi), – twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania, – zawsze przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz chętnie poszukuje własnych metod zapamiętywania.
Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie zna wybranych zwyczajów i tradycji polskich (np. związanych ze świętami, powitaniem wiosny) i ma kłopot z ich szanowaniem, – ma trudności z rozpoznaniem godła, barw narodowych, hymnu państwowego.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny), – na ogół rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – doskonale zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny), – zawsze rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy

EDUKACJA PLASTYCZNA

Percepcja wizualna, obserwacje, doświadczenia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie wyróżnia w pracach plastycznych charakterystycznych i indywidualnych cech ludzi zależnych od wieku i płci, typu budowy, – ma problem z określeniem cech charakterystycznych zwierząt, różnic w budowie, ubarwieniu, sposobie poruszania się, – z pomocą nauczyciela rozróżnia barwy, – wie, że są różne rodzaje farb.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi zależne od wieku i płci, typu budowy, – na ogół bez problemu określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, ubarwieniu, sposobach poruszania się, – zazwyczaj bezbłędnie rozróżnia barwy, – wie, że są różne rodzaje farb.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy, – bez problemu określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, ubarwieniu, sposobach poruszania się, – samodzielnie rozróżnia barwy, – wie, że są różne rodzaje farb.
Działalność ekspresji twórczej	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie wykonuje prac plastycznych na podany temat, – niechętnie rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, – z trudnością maluje farbami, używając pędzli, – z pomocą nauczyciela wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, – nie potrafi lepić z plasteliny, – nie projektuje prac przestrzennych, – mało estetycznie wykonuje prace plastyczne, – nie wykonuje ilustracji do tekstów, np. wierszy
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zwykle wykonuje prace plastyczne na podany temat, – rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, – maluje farbami, używając pędzli, – na ogół wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, – lepi z plasteliny, – z małą pomocą projektuje prace przestrzenne, – przeważnie estetycznie wykonuje prace plastyczne, – zazwyczaj wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie wykonuje prace plastyczne na podany temat, – chętnie rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, – bez trudu maluje farbami, używając pędzli, – chętnie wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, – samodzielnie i bez problemu lepi z plasteliny, – samodzielnie projektuje prace przestrzenne, – estetycznie wykonuje prace plastyczne, – z zaangażowaniem wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy.

Recepcja sztuk pięknych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – niechętnie zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAMİ skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – przeważnie zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki.

EDUKACJA TECHNICZNA

Organizacja pracy	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy z planowaniem i realizacją własnych projektów i prac, – z trudnością zachowuje ład i porządek w miejscu pracy, – nie potrafi współdziałać w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, – rzadko przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie planuje i realizuje własne projekty i prace, – dba o zachowanie ładu i porządku w miejscu pracy, – na ogół współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, – zazwyczaj przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie planuje i realizuje własne projekty i prace, – bez trudu zachowuje ład i porządek w miejscu pracy, – efektywnie współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, – zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.
Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, – nie potrafi samodzielnie wykonywać prac technicznych według instrukcji słowno-obrazkowej.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, – z niewielką pomocą samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – aktywnie wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, – bez trudu samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej.
Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy, by bezpiecznie posługiwać się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego.

EDUKACJA MUZYCZNA

Słuchanie muzyki	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAN skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie potrafi rozwijać aktywności słuchowej, np. z trudem rozpoznaje dźwięki z otoczenia, przyrody, – nie jest zainteresowany, by aktywnie słuchać muzyki, – z trudnością rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą , – z trudnością rozróżnia kierunek melodii (wznoszący, opadający).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – odpowiednio rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody, – na ogół aktywnie słucha muzyki , – zazwyczaj poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą , – przeważnie rozróżnia kierunek melodii (wznoszący, opadający).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAN skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody, – z chęcią aktywnie słucha muzyki, – zawsze poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą , – bez trudu rozróżnia kierunek melodii (wznoszący, opadający).

Ekspresja muzyczna. Śpiew	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – niechętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki, – nie dba o dobór do rysunku dźwięków wydobywanych głosem, – z trudnością śpiewa wybrane piosenki ludowe, nie jest zainteresowany śpiewaniem piosenek podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAMİ skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki, – stara się dobierać do rysunku dźwięki wydobywane głosem, – zazwyczaj śpiewa wybrane piosenki ludowe, przeważnie śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	– zawsze chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki, – wykazuje umiejętność samodzielnego doboru do rysunku dźwięków wydobywanych głosem, – bez trudu śpiewa wybrane piosenki ludowe, – aktywnie śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych.
Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie potrafi wykonywać układów ruchowych do utworów, – z trudem uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki, – ma problemy, by tworzyć improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj wykonuje układy ruchowe do utworów, – na ogół uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki, – przeważnie tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWA skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie wykonuje układy ruchowe do utworów, – aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki, – bez trudu tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami.
Gra na instrumentach muzycznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWA skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością odtwarza i tworzy rytmy, – z trudnością akompaniuje do utworu, – nie potrafi wyróżniać baletu jako rodzaju tańca, – ma problemy z rozpoznawaniem instrumentów muzycznych (trąbka), – nie wie, czym jest orkiestra.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół odtwarza i tworzy rytmy, – zazwyczaj akompaniuje do utworu, – przeważnie wyróżnia balet jako rodzaj tańca, – na ogół rozpoznaje instrumenty muzyczne (trąbka), – wykazuje zainteresowanie, by wiedzieć czym jest orkiestra.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie odtwarza i tworzy rytmy, – z chęcią akompaniuje do utworu, – wyróżnia balet jako rodzaj tańca, – bez trudu rozpoznaje instrumenty muzyczne (trąbka), – wie, czym jest orkiestra.
Znajomość form zapisu dźwięku	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością rozróżnia gestem dźwięki i nie zna budowy piosenki.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj rozróżnia gestem dźwięki i na ogół zna budowę piosenki.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bez trudu rozróżnia gestem dźwięki i zawsze zna budowę piosenki.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – bardzo rzadko utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – bardzo rzadko dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – ma trudności z wyjaśnieniem znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – bardzo rzadko stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – bardzo rzadko ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – z trudnością wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – zazwyczaj dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – stara się wyjaśniać znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stara się stosować rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – na ogół ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – zawsze dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – wyjaśnia znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, stanie jednonoż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty, – z trudnością pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg, – z trudem rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonoż i obunoż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, – ma problemy z wykonaniem ćwiczeń zwinnościowych: a) skłony, skrętoskłony, b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu, c) podnoszenie i przenoszenie przyborów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, stanie jednonoż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty, – na ogół pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg, – zazwyczaj rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonoż i obunoż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, – wykonuje ćwiczenia zwinnościowe: a) skłony, skrętoskłony, b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu, c) podnoszenie i przenoszenie przyborów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, stanie jednonoż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty, – bez problemu pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg, – rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonoż i obunoż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, – bez problemu wykonuje ćwiczenia zwinnościowe: a) skłony, skrętoskłony, b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu, c) podnoszenie i przenoszenie przyborów.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów - uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu, – z trudem respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa, – niechętnie uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, – nieprawidłowo wykonuje elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty, chwyt, podania. – ma problemy z jazdą na dostępnym sprzęcie sportowym (sanki, łyżwy).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów - uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu, – respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa, – uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, – stara się prawidłowo wykonać elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty, chwyt, podania. – jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym (sanki, łyżwy).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – z własnej inicjatywy zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów - uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu, – zawsze respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa, – chętnie uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, – wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty, chwyt, podania. – chętnie jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym (sanki, łyżwy).

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z ułożeniem w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, – z trudem tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – z trudem rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAMİ skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, – stara się tworzyć polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – dąży do rozwiązywania zadań, zagadek i łamigłówek prowadzących do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bez problemu układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, – tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy z programowaniem wizualnym: prostych sytuacji lub historyjek według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedynczych poleceń, a także ich sekwencji sterujących obiektem na ekranie komputera, – z trudnością tworzy proste rysunki, powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera, – tworzy proste rysunki, powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bez problemu programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera, – samodzielnie tworzy proste rysunki, powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma problemy z posługiwaniem się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – ma problemy z wykorzystaniem możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – na ogół wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – z trudnością posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bezbłędnie posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.

EDUKACJA Wczesnoszkolna – klasa 2

EDUKACJA Polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - rzadko uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników - ma problemy ze słuchaniem wierszy, opowiadań i innych tekstów - nie słucha informacji na różne tematy - z trudnością wykonuje zadania według usłyszaney instrukcji
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zazwyczaj uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników - słucha wierszy, opowiadań i innych tekstów - słucha informacji na różne tematy - wykonuje zadania według usłyszaney instrukcji
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - zawsze uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników - z uwagą słucha wierszy, opowiadań i innych tekstów - uważnie słucha informacji na różne tematy - bez problemu wykonuje zadania według usłyszaney instrukcji

Osiągnięcia w zakresie mówienia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - bardzo rzadko odpowiada na pytania dotyczące tekstów - nie konstruuje spójnej, kilkuzdaniowej wypowiedzi, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym - używa uboższego słownictwa - ma problemy z dostrzeganiem i tworzeniem związków przyczynowo - skutkowych - ma kłopot z zapamiętaniem i recytacją wierszy - rzadko uczestniczy w rozmowach na forum klasy - ma problemy z wypowiadaniem się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu - z pomocą opisuje ilustrację lub fragment tekstu - nie potrafi wypowiadać się płynnie i wyraziście w uporządkowanej formie - nie poprawia błędów w swojej wypowiedzi
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - odpowiada na pytania dotyczące tekstów - zazwyczaj konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym - na ogół używa bogatego słownictwa - często dostrzega i tworzy związki przyczynowo - skutkowe - recytuje wiersze - uczestniczy w rozmowach na forum klasy - wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu - opisuje ilustrację lub fragment tekstu - stara się wypowiadać płynnie i wyraziście w uporządkowanej formie - na ogół poprawia błędy w swojej wypowiedzi
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - chętnie odpowiada na pytania dotyczące tekstów - bez problemu konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym - zawsze używa bogatego słownictwa - z łatwością dostrzega i tworzy związki przyczynowo - skutkowe - z zaangażowaniem recytuje wiersze - chętnie uczestniczy w rozmowach na forum klasy - wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu - samodzielnie opisuje ilustrację lub fragment tekstu - zawsze wypowiada się płynnie i wyraziście w uporządkowanej formie - poprawia błędy w swojej wypowiedzi

Osiągnięcia w zakresie czytania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudnością czyta po cichu teksty drukowane - ma problemy z głośnym czytaniem wskazanych tekstów(drukowanych i pisanych samodzielnie w zeszycie) - nie czyta wybranych książki - potrzebuje pomocy w wyszukiwaniu w tekstach wskazanych fragmentów - nie czyta ze zrozumieniem - nie potrafi wyodrębnić postaci i zdarzeń w utworach literackich, ma problem z ustaleniem kolejności zdarzeń i ich wzajemnej zależności
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zazwyczaj czyta po cichu teksty drukowane - czyta głośno wskazane teksty(drukowane i pisane samodzielnie w zeszycie) - czyta wybrane książki - wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty - zazwyczaj czyta ze zrozumieniem - na ogół wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - w skupieniu czyta po cichu teksty drukowane - czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty(drukowane i pisane samodzielnie w zeszycie) - samodzielnie czyta wybrane książki - bez problemu wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty - zawsze czyta ze zrozumieniem - bez problemu wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność

Osiągnięcia w zakresie pisania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie pisze czytelnie zdań - przepisuje zdania z błędami - ma problem z uzupełnianiem zdań wyrazami w odpowiedniej formie - rzadko stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania - nie układa zdarzeń we właściwej kolejności - nie przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach: z rz wymiennym na r, z rz niewymiennym; z u na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem -uje; z h niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów; z ó wymiennym na o, a, e oraz ó niewymiennym; ż wymiennym na g, z, s, dz, h, ź; z ż niewymiennym; ch wymiennym na sz; ch niewymiennym; ch na końcu wyrazu; ze spółgłoskami miękkimi (ś-si, ć-ci, ń-ni, ź-zi, dź-dzi); nie z czasownikami - nie porządkuje wyrazów w kolejności alfabetycznej - ma problem z pisaniem zdań z pamięci i ze słuchu - z trudnością rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie) - nie potrafi napisać :listu, opisu postaci, życzeń, opisu przedmiotu, notatki, ogłoszenia, zaproszenia
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - pisze czytelnie zdania - na ogół bezbłędnie przepisuje zdania - uzupełnia zdania wyrazami w odpowiedniej formie - zazwyczaj stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania - układa zdarzenia we właściwej kolejności - na ogół przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach: z rz wymiennym na r, z rz niewymiennym; z u na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem -uje; z h niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów; z ó wymiennym na o, a, e oraz ó niewymiennym; ż wymiennym na g, z, s, dz, h, ź; z ż niewymiennym; ch wymiennym na sz; ch niewymiennym; ch na końcu wyrazu; ze spółgłoskami miękkimi (ś-si, ć-ci, ń-ni, ź-zi, dź-dzi); nie z czasownikami - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej - pisze zdania z pamięci i ze słuchu - rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie) - z pomocą potrafi napisać :list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - zawsze pisze czytelnie zdania - bezbłędnie przepisuje zdania - samodzielnie uzupełnia zdania wyrazami w odpowiedniej formie - zawsze stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania - bez trudu układa zdarzenia we właściwej kolejności - przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach: z rz wymiennym na r, z rz niewymiennym; z u na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem -uje; z h niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów; z ó wymiennym na o, a, e oraz ó niewymiennym; ż wymiennym na g, z, s, dz, h, ź; z ż niewymiennym; ch wymiennym na sz; ch niewymiennym; ch na końcu wyrazu; ze spółgłoskami miękkimi (ś-si, ć-ci, ń-ni, ź-zi, dź-dzi); nie z czasownikami - bezbłędnie porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej - bezbłędnie pisze zdania z pamięci i ze słuchu - rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie) - potrafi napisać :list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudnością wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby - nie zna polskiego alfabetu - nie układa wyrazów z rozsypanek literowych i sylabowych - z trudnością wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach - ma problemy z łączeniem wyrazów w wypowiedzenie - z trudnością rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki - ma problemy z rozpoznawaniem zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących oraz wykrzyknikowych - nie rozumie istoty związków frazeologicznych, nie rozumie łączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne - nie potrafi rozwinąć zdania - z trudnością dobra do wskazanych wyrazów wyrazy przeciwstawne, bliskoznaczne, zgrubienia, zdrobnienia - nie wie, co to jest rodzina wyrazów
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby - zna polski alfabet - układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych - wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach - łączy wyrazy w wypowiedzenie - rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe - wie, że istnieją związki frazeologiczne, połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne) - potrafi rozwinąć zdanie - potrafi dobrać do wskazanych wyrazów wyrazy przeciwstawne, bliskoznaczne, zgrubienia, zdrobnienia - wie, co to jest rodzina wyrazów
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bez trudu wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby - zna polski alfabet - samodzielnie układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych - bezbłędnie wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach - łączy wyrazy w wypowiedzenie - bez problemu rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki - z łatwością rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe - wie, że istnieją związki frazeologiczne, połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne) i stosuje je - potrafi samodzielnie rozwinąć zdanie - bez problemu potrafi dobrać do wskazanych wyrazów wyrazy przeciwstawne, bliskoznaczne, zgrubienia, zdrobnienia - wie, co to jest rodzina wyrazów
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem zapisuje nowe, samodzielnie poznane wyrazy, - niechętnie korzysta samodzielnie z różnych źródeł informacji, aby rozwijać swoje zainteresowania.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów, - stara się korzystać z różnych źródeł informacji, aby rozwijać swoje zainteresowania.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - z chęcią podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu z podanym w podręczniku wzorem, - samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji i rozwija swoje zainteresowania.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie:
Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z określeniem wzajemnego położenia przedmiotów na płaszczyźnie, - ma trudności z określeniem kierunku względem siebie lub innej osoby oraz na kartce, - ma problemy z porównywaniem przedmiotu pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy, - ma trudności z porównaniem przedmiotu pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, - ma problemy z posługiwaniem się pojęciami: wiersz, kolumna, skos, - nie wie, co to jest plan (miasta, terenu).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - z pomocą określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, - z pomocą określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce, - porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, - posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos, - na ogół wie, co to jest plan (miasta, terenu).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bardzo dobrze określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, - określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce, - bez problemu porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy, - bezbłędnie porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, - bezbłędnie posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos - wie, co to jest plan (miasta, terenu)
Liczby i ich własności	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z liczeniem w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100 ma trudności z odczytywaniem i zapisywaniem za pomocą cyfr liczby w zakresie 100 oraz w zakresie 100, - z trudnością liczy pełnymi setkami, - z pomocą porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, - ma problemy ze znajomością struktury liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych, - ma problemy z rozumieniem aspektu porządkowego liczby, - nie wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby, - z trudnością stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zazwyczaj bez problemu liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100, - odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 100 oraz w zakresie 1000, - na ogół liczy pełnymi setkami, - porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, - na ogół zna strukturę liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych, - nie zawsze rozumie aspekt porządkowy liczby, - na ogół wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby, - stara się stosować określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bez problemu liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100, - samodzielnie odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 100 oraz w zakresie 1000, - bezbłędnie liczy pełnymi setkami, - sprawnie porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$, - zna strukturę liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych, - rozumie aspekt porządkowy liczby, - wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby, - stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”.
Posługiwanie się liczbami	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z dodawaniem i odejmowaniem liczb w zakresie 20, - ma trudności z dodawaniem i odejmowaniem liczb w zakresie 100 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, - z trudnością dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000 na zasadzie analogii, - nie dostrzega związków dodawania z odejmowaniem, - z trudnością rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki, - ma problemy ze stosowaniem przemienności dodawania, - nie rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, nie rozumie związku między tymi działaniami, - z trudnością stosuje przemienność mnożenia, - ma problemy z rozkładaniem na czynniki liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - z trudnością mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji, - ma problemy z rozróżnianiem liczb parzystych i nieparzystych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, - poprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, - na ogół dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000 na zasadzie analogii, - nie zawsze dostrzega związki dodawania z odejmowaniem, - rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki, - na ogół stosuje przemienność dodawania, - nie zawsze rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami, - stara się stosować przemienność mnożenia, - na ogół rozkłada na czynniki liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - stara się mnożyć (w tym przez 1 i 0) i dzielić w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji, - nie zawsze rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach, - dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000 na zasadzie analogii, - dostrzega związki dodawania z odejmowaniem, - rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki, - stosuje przemienność dodawania, - rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami, - stosuje przemienność mnożenia, - rozkłada na czynniki liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji, - rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste.

Czytanie tekstów matematycznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudnością opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, - z trudnością opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, - ma problemy z rozwiązaniem zadania tekstowego jednodziałaniowego na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100, - z trudnością układa zadania do ilustracji, działania lub pytania, - ma problemy z rozpoznaniem zadania nietypowego (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo), - z trudem rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 z użyciem konkretów lub ilustracji, - z trudem rozwiązuje zadania tekstowe złożone za pomocą dwóch działań, - ma trudności z analizą i rozwiązaniem zadania, - z trudem odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - na ogół opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, - nie zawsze opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, - na ogół rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100, - na ogół układa zadania do ilustracji, działania lub pytania, - stara się rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo), - nie zawsze rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 z użyciem konkretów lub ilustracji, - nie zawsze rozwiązuje zadania tekstowe złożone za pomocą dwóch działań, - na ogół analizuje i rozwiązuje zadania, - na ogół odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań, - opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, - samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100, - układa zadania do ilustracji, działania lub pytania, - potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo), - rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 z użyciem konkretów lub ilustracji, - rozwiązuje zadania tekstowe złożone za pomocą dwóch działań, - analizuje i rozwiązuje zadania, - odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”.

Pojęcia geometryczne	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z rozpoznawaniem figur geometrycznych: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, - z trudnością wyróżnia boki w wielobokach, - z trudem konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek, - ma problemy z posługiwaniem się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr, - nie rozumie, co to jest odcinek, - z trudnością mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru, - z trudem rysuje wieloboki o podanych wymiarach, - na ogół nie rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$, - z trudnością posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$, - na ogół nie dostrzega symetrii w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka, - ma problemy z rozpoznaniem figur osiowosymetrycznych; nie wie, co to jest oś symetrii, - z trudem odróżnia figury płaskie od przestrzennych, - ma trudności z dostrzeżeniem i wskazaniem rytmu na płaszczyźnie.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, - poprawnie wyróżnia boki w wielobokach, - konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek, - na ogół posługuje się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr, - na ogół rozumie, co to jest odcinek, - stara się mierzyć linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru, - poprawnie rysuje wieloboki o podanych wymiarach, - na ogół rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$, - stara się posługiwać wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$, - na ogół dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka, - poprawnie rozpoznaje figury osiowosymetryczne; wie, co to jest oś symetrii, - stara się odróżniać figury płaskie od przestrzennych, - na ogół dostrzega i wskazuje rytmy na płaszczyźnie.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bezbłędnie rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt, - wyróżnia boki w wielobokach, - samodzielnie konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek, - posługuje się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr, - rozumie, co to jest odcinek, - bez trudu mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru, - samodzielnie rysuje wieloboki o podanych wymiarach, - rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$, - posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$, - dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka, - rozpoznaje figury osiowosymetryczne; wie, co to jest oś symetrii, - odróżnia figury płaskie od przestrzennych, - dostrzega i wskazuje rytmy na płaszczyźnie.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ
skala ocen od 1 do 2

Uczeń:

- z trudem określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie,
- ma problemy z rozróżnianiem nominałów na monetach,
- nie rozumie, że $1 \text{ zł} = 100 \text{ gr}$,
- z trudnością wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100,
- z trudnością posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr,
- raczej nie zna i nie wymienia nazw dni tygodnia,
- z trudem wykonuje proste obliczenia kalendarzowe,
- raczej nie zna nazw miesięcy i pór roku,
- na ogół nie wie, ile dni może mieć miesiąc,
- z trudem rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII,
- ma problem z zapisaniem daty,
- na ogół nie rozumie cyklicznego następstwa czasu kalendarzowego,
- z trudnością odczytuje godziny na zegarze (pełne godziny, godziny i minuty w systemie 12-godzinnym i 24-godzinnym),
- z trudem posługuje się jednostkami czasu (doba, godzina, minuta, kwadrans),
- z trudem wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- z trudem posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram),
- na ogół nie rozumie, że $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$,
- z trudnością wykonuje proste obliczenia wagowe,
- z trudem posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra),
- z trudem wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością,
- ma problemy z mierzeniem i odczytywaniem temperatury, wskazaniem najwyższej lub najniższej temperatury,
- poprawnie stosuje pojęcia połowa i ćwierć w sytuacjach życiowych,
- na ogół nie rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; nie wie, co to jest gratis; nie rozumie, że towary bywają podrabiane i jakie z tego wynikają niebezpieczeństwa; nie zapoznaje się z długością czasu pracy zawodowej dorosłych; nie zna pojęcia popyt, podaż, zysk strata; na ogół nie wie, do czego służy reklama produktu; nie rozumie, że ceny mogą rosnąć lub maleć,
- z trudem podejmuje próby wykonania różnego rodzaju zadania związanego z kodowaniem i odkodowywaniem informacji,
- niechętnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM I skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, - na ogół rozróżnia nominały na monetach, - na ogół rozumie, że 1 zł = 100 gr, - poprawnie wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100, - poprawnie posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr, - stara się znać i wymieniać nazwy dni tygodnia, - poprawnie wykonuje proste obliczenia kalendarzowe, - na ogół zna nazwy miesięcy i pór roku, - na ogół wie, ile dni może mieć miesiąc, - stara się rozpoznawać znaki rzymskie od I do XII, - na ogół potrafi zapisywać datę, - na ogół rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego, - stara się odczytywać godziny na zegarze (pełne godziny, godziny i minuty w systemie 12-godzinny i 24-godzinny), - poprawnie posługuje się jednostkami czasu (doba, godzina, minuta, kwadrans), - poprawnie wykonuje proste obliczenia zegarowe, - poprawnie posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram), - na ogół rozumie, że 1 kg = 100 dag, - stara się wykonywać proste obliczenia wagowe, - na ogół posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra), - poprawnie wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością, - stara się mierzyć i odczytywać temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę, - poprawnie stosuje pojęcia połowa i ćwierć w sytuacjach życiowych, - na ogół rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; wie, co to jest gratis; rozumie, że towary bywają podrabiane i jakie z tego wynikają niebezpieczeństwa; zapoznaje się z długością czasu pracy zawodowej dorosłych; zapoznaje się z pojęciami popyt, podaż, zysk strata; wie, do czego służy reklama produktu; rozumie, że ceny mogą rosnąć lub maleć, - podejmuje próby wykonania różnego rodzaju zadania związanego z kodowaniem i odkodowywaniem informacji, - poprawnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne.
---	--

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie, - rozróżnia nominały na monetach, - rozumie, że 1 zł = 100 gr, - wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100, - posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr, - zna i wymienia nazwy dni tygodnia, - wykonuje proste obliczenia kalendarzowe, - zna nazwy miesięcy i pór roku, - wie, ile dni może mieć miesiąc, - rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII, - potrafi zapisywać datę, - rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego, - odczytuje godziny na zegarze (pełne godziny, godziny i minuty w systemie 12-godzinnym i 24-godzinnym), - posługuje się jednostkami czasu (doba, godzina, minuta, kwadrans), - wykonuje proste obliczenia zegarowe, - posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram), - rozumie, że 1 kg = 100 dag, - wykonuje proste obliczenia wagowe, - posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra), - wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością, - mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę, - stosuje pojęcia połowa i ćwierć w sytuacjach życiowych, - rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; wie, co to jest gratis; rozumie, że towary bywają podrabiane i jakie z tego wynikają niebezpieczeństwa; zapoznaje się z długością czasu pracy zawodowej dorosłych; zapoznaje się z pojęciami popyt, podaż, zysk strata; wie, do czego służy reklama produktu; rozumie, że ceny mogą rosnąć lub maleć, - bez trudu wykonuje różnego rodzaju zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji, - chętnie i samodzielnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne.
---	---

EDUKACJA SPOŁECZNA

Rozumienia środowiska społecznego

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie przestrzega reguł postępowania w grupach społecznych, do których należy, - nie zawsze przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami, - nie identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród, - niechętnie współpracuje w grupie, - nie wykonuje w zespołach prac projektowych, - rzadko przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier, - nie stosuje pojęć porozumienie i umowa, - nie potrafi ocenić swojego postępowania i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość, - nie rozpoznaje i nie nazywa różnych grup społecznych do których nie należy, np. innych narodowości, mieszkańców kontynentów, - nie szanuje zwyczajów i tradycji różnych grup społecznych i narodów dotyczących obchodzenia świąt, - często niekulturalnie zwraca się do innych i nie stosuje zwrotów grzecznościowych - nie zna zasad kulturalnego zachowania się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych, - niechętnie rozwija swoją samodzielność (np. nie potrafi zaoferować swojej pomocy drugiej osobie [tutoring rówieśniczy], nie potrafi przygotować listy zakupów i nie wie, jak kupować mądrze, nie stara się samodzielnie przygotować prezentów dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem; niechętnie uczy się korzystać z różnych źródeł wiedzy [atlasów, słowników, albumów i innych książek], nie zawsze dba o swoje ciało i je obserwuje, nie stara się być odpowiedzialny i dotrzymywać ustalonych umów i zasad, nie wie, jak być bezpiecznym w czasie wakacyjnego wyjazdu) - nie rozwiązuje twórczo problemów , bardzo rzadko stosuje elementy myślenia krytycznego - nie ocenia sytuacji oraz przyczyn i skutków, np. zachowania - niechętnie przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania
---	--

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zna większość reguł postępowania w grupach społecznych, do których należy - czasami ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości - stara się przestrzegać norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia - współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród - stara się współpracować w grupie - stara się wykonywać w zespołach prace projektowe - na ogół przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier - czasami stosuje pojęcia porozumienie i umowa - stara się ocenić swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość - w większości rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów - stara się szanować zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia świąt - często kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe - potrafi określić niektóre zasady kulturalnego zachowania się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych - stara się rozwijać swoją samodzielność (np. zaoferować swoją pomoc drugiej osobie [tutoring rówieśniczy], potrafi przygotować listę zakupów i stara się określić, jak kupować mądrze, często samodzielnie przygotowuje prezenty dla bliskich lub obdarowuje ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem; stara się korzystać z wybranych źródeł wiedzy [atlasów, słowników, albumów i innych książek], zazwyczaj dba o swoje ciało i je obserwuje, stara się być odpowiedzialny i dotrzymywać ustalonych umów i zasad, wie, jak być bezpiecznym w czasie wakacyjnego wyjazdu) - uczy się twórczo rozwiązywać problemy, rzadko stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania - przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się ;rzadko poszukuje własnych metod zapamiętywania
---	---

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości – przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia – współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród – współpracuje w grupie – wykonuje w zespołach prace projektowe – przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier – stosuje pojęcia porozumienie i umowa – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość – rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia świąt – kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe – wie, jak kulturalnie należy zachować się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych – rozwija swoją samodzielność (np. potrafi zaoferować swoją pomoc drugiej osobie [tutoring rówieśniczy], potrafi przygotować listę zakupów i wie, jak kupować mądrze, stara się samodzielnie przygotować prezenty dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem; uczy się korzystać z różnych źródeł wiedzy [atlasów, słowników, albumów i innych książek], dba o swoje ciało i je obserwuje, stara się być odpowiedzialny i dotrzymywać ustalonych umów i zasad, wie, jak być bezpiecznym w czasie wakacyjnego wyjazdu) – twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania – przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania
Orientacja w czasie historycznym	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie zna i nie szanuje zwyczajów i tradycji polskich (np. związanych ze świętami, powitaniem wiosny) – nie zawsze rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy – nie wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Święta Niepodległości – nie wie, kim jest patriota – nie zna postaci wielkich Polaków (Jan Paweł II)

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zna większość zwyczajów i tradycji polskich (np. związanych ze świętami, powitaniem wiosny) i stara się je szanować – rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy – zna niektóre tradycje związane z obchodzeniem Święta Niepodległości – wie, kim jest patriota – zna niektóre postacie wielkich Polaków
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny) – rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy – wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Święta Niepodległości – rozumie, kim jest patriota – zna postacie wielkich Polaków (Jan Paweł II)

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Rozumienie środowiska przyrodniczego	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie potrafi wypowiedzieć się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku – rzadko rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną – nie rozpoznaje gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla danego kontynentu – niechętnie obserwuje pogodę i nie zna jej elementów – nie wie, jakie skutki wywołuje ocieplenie klimatu – nie potrafi nazwać skutków związanych z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz) – niechętnie prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty – nie rozpoznaje drzew liściastych i iglastych – nie zawsze właściwie rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (las, pole, park, łąka) – nie zna roślin uprawianych na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste) – nie wie, jakiego rodzaju akcje organizowane są na rzecz ochrony środowiska – zna tylko niektóre zasady segregacji odpadów – najczęściej niewłaściwie charakteryzuje pory roku i nie rozumie ich cykliczności (ruch obiegowy Ziemi) – nie wie, dlaczego na Ziemi występuje dzień i noc (ruch obrotowy Ziemi) – nieprawidłowo przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – stara się wypowiadać na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku – rozpoznaje w swoim otoczeniu niektóre popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także niektóre gatunki objęte ochroną – rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu – często obserwuje pogodę i zna większość jej elementów – wie, jakie są niektóre skutki wywołane ociepleniem klimatu – potrafi wymienić wybrane skutki związane z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz) – stara się prowadzić proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty – rozpoznaje wybrane drzewa liście i iglaste – rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów (las, pole, park, łąka) – zna niektóre rośliny uprawiane na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste) – wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska np. Światowy Dzień Ziemi – zna większość zasad prawidłowej segregacji odpadów – potrafi nazwać większość cech charakterystycznych poszczególnych pór roku i rozumie ich cykliczność – stara się wyjaśnić dlaczego na Ziemi występuje dzień i noc (ruch obrotowy Ziemi) – poprawnie wskazuje położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku – rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną – rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu – obserwuje pogodę i zna jej elementy (wiatr) – wie, jakie skutki wywołuje ocieplenie klimatu – zna skutki związane z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz) – prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty – rozpoznaje drzewa liście i iglaste – rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (las, pole, park, łąka) – zna rośliny uprawiane na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste) – wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska np. Światowy Dzień Ziemi – wie, w jaki sposób należy segregować odpady – wie, czym charakteryzują się pory roku i rozumie ich cykliczność (ruch obiegowy Ziemi) – wie, dlaczego na Ziemi występuje dzień i noc (ruch obrotowy Ziemi) – przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym
Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie rozpoznaje najważniejszych znaków i drogowych – nie wie, na czym polega zdrowe odżywianie – nie wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, jak zapobiegać chorobom – nie wie, jak uniknąć niebezpieczeństwa poza domem – nie zna numerów alarmowych – nie stosuje zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych – nie wie, jakie znaczenie ma technologia w życiu człowieka – rzadko wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody – nie zna warunków sprzyjających uczeniu się – nie potrafi nazwać negatywnych skutków przebywania w nadmiernym hałasie – nie rozwija swojej uważności i nie koncentruje się na wykonaniu zadania – nie wie, jaką rolę w organizmie człowieka pełnią najważniejsze narządy wewnętrzne

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – rozpoznaje większość najważniejszych znaków drogowych – wie, na czym polega zdrowe odżywianie – wie w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, zapobiegać chorobom (dbanie o odporność) – wie, jak uniknąć większości niebezpieczeństw poza domem – zna europejski numer alarmowy 112 oraz niektóre numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna, GOPR, WOPR) – najczęściej stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych – rozwija świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka – stara się wykonywać polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody – poznaje warunki sprzyjające uczeniu się – wie, że przebywanie w nadmiernym hałasie wywołuje negatywne skutki – stara się rozwijać swoją uważność i koncentrację na wykonaniu zadania – wie, na czym polega praca lekarza – wie, jaką rolę w organizmie człowieka pełnią niektóre narządy wewnętrzne
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – rozpoznaje najważniejsze znaki drogowe – wie, na czym polega zdrowe odżywianie – wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, jak zapobiegać chorobom (dbanie o odporność) – wie, jak uniknąć niebezpieczeństw poza domem – zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna, GOPR, WOPR) – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych – ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka – wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody – zna warunki sprzyjające uczeniu się – wie, jakie skutki może wywołać przebywanie w nadmiernym hałasie – rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania – wie, na czym polega praca lekarza – wie, jaką rolę w organizmie człowieka pełnią najważniejsze narządy wewnętrzne
Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie wie, gdzie w Polsce znajdują się najważniejsze miejsca pamięci narodowej – nie potrafi odczytać podstawowych informacji z mapy świata – nie zna nazw kontynentów oraz ich charakterystycznych cech – nie zna głównych kierunków na mapie – nie wie, do czego służy kompas i system nawigacji GPS

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - wie, gdzie w Polsce znajdują się niektóre miejsca pamięci narodowej - odczytuje wybrane informacje z mapy świata - zna nazwy kontynentów oraz ich niektóre charakterystyczne cechy - wskazuje najczęściej poprawnie główne kierunki na mapie - najczęściej poprawnie określa do czego służy kompas i system nawigacji GPS
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - wie, gdzie w Polsce znajdują się miejsca pamięci narodowej - odczytuje podstawowe informacje z mapy świata - zna nazwy kontynentów oraz ich charakterystyczne cechy - wskazuje główne kierunki na mapie - wie, do czego służy kompas i system nawigacji GPS

EDUKACJA PLASTYCZNA

Percepcja wizualna, obserwacje i doświadczenia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z wyróżnianiem w pracach plastycznych charakterystycznych i indywidualnych cech ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy, - z trudnością wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę, - z trudem wyróżnia w pracach plastycznych kształty obiektów, ich położenie, wielkość, proporcje, - ma problemy z określeniem cech charakterystycznych zwierząt, różnic w budowie, ubarwieniu, sposobach poruszania się.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy, - wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę, - wyróżnia w pracach plastycznych kształty obiektów, ich położenie, wielkość, proporcje, - poprawnie określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	- bez trudu wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy, - bezbłędnie wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę, - bez problemu wyróżnia w pracach plastycznych kształty obiektów, ich położenie, wielkość, proporcje, - samodzielnie określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, ubarwieniu, sposobach poruszania się.
Działalność ekspresji twórczej	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	- ma problemy z wykonaniem prac plastycznych na podany temat, - niepoprawnie rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, - z trudnością maluje farbami, używając pędzli, - niechętnie wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, - z trudnością lepi z plasteliny, - niechętnie projektuje prace przestrzenne, - niechętnie wykonuje prace plastyczne, - nie zawsze poprawnie wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur, - nie potrafi wykonać prac potrzebnych do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia), - z trudnością tworzy prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć i zachowań (np. prezent, zaproszenie).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	- wykonuje prace plastyczne na podany temat, - poprawnie rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, - maluje farbami, używając pędzli, - wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, - bez trudu lepi z plasteliny, - projektuje prace przestrzenne, - wykonuje prace plastyczne, - wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur, - poprawnie wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia), - wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć i zachowań (np. prezent, zaproszenie).

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	- chętnie wykonuje prace plastyczne na podany temat, - starannie rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem, - maluje farbami, używając pędzli, - starannie wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny, - lepi z plasteliny, - samodzielnie projektuje prace przestrzenne, - estetycznie wykonuje prace plastyczne, - samodzielnie wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur, - z chęcią wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia), - z zaangażowaniem wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć i zachowań (np. prezent, zaproszenie).
Recepcja sztuk pięknych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki, - niepoprawnie nazywa dziedziny sztuk plastycznych, - z trudem wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż), - nie wie, czym jest animacja, witraż, - ma problemy z wyjaśnieniem pojęć: oryginał, kopia, miniatura, reprodukcja.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki, - poprawnie nazywa dziedziny sztuk plastycznych, - poprawnie wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż), - wie, czym jest animacja, witraż, - poprawnie wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopia, miniatura, reprodukcja.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki, - właściwie nazywa dziedziny sztuk plastycznych, - bezbłędnie wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż), - wie, czym jest animacja, witraż, - bez trudu wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopia, miniatura, reprodukcja.

EDUKACJA TECHNICZNA

Organizacja pracy	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z planowaniem i realizacją własnych projektów i prac, – nie dba o zachowanie ładu i porządku w miejscu pracy, – nie stosuje umiaru w korzystaniu z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń podczas realizacji prac technicznych, – ma problemy ze współdziałaniem w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, – rzadko przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie planuje i realizuje własne projekty i prace, - zachowuje ład i porządek w miejscu pracy, - na ogół stosuje umiar w korzystaniu z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń podczas realizacji prac technicznych, - współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, - przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie planuje i realizuje własne projekty i prace, - zachowuje wzorowy ład i porządek w miejscu pracy, - zawsze stosuje umiar w korzystaniu z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń podczas realizacji prac technicznych, - wzorowo współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych, - zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z wykonaniem przedmiotów użytkowych lub dekoracyjnych z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, - z trudem wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej, - ma trudności z wykonaniem pracy według własnego planu i opracowanego sposobu działania
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - na ogół wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, - wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej, - potrafi wykonać pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bez trudu wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych, - samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej, - zawsze wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.
Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie zawsze bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego, - z trudnością wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym i w szkole.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - na ogół bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego, - potrafi wyjaśnić działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym i w szkole.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - zawsze bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego, - samodzielnie wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym i w szkole.

EDUKACJA MUZYCZNA

Słuchanie muzyki	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody - nie potrafi aktywnie słuchać muzyki - nie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np. : smutną/wesołą, energiczną/spokojną, marszową/usypiającą - nie rozróżnia dźwięków melodii (ciche-głośne, wysokie – niskie) - nie rozróżnia tempa melodii (szybkie – wolne) - nie zawsze reaguje na sygnały muzyczne w sytuacjach zadaniowych - z trudnością rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne : trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe : fortepian, pianino, keyboard) - niechętnie zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora - rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór lub orkiestrę - słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – stara się rozwijać aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody – aktywnie słucha muzyki – na ogół poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np. : smutną/wesołą, energiczną/spokojną, marszową/usypiającą – rozróżnia dźwięki melodii (ciche-głośne, wysokie – niskie) – rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne) – reaguje na sygnały muzyczne w sytuacjach zadaniowych – rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne : trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe : fortepian, pianino, keyboard) – zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora – rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór lub orkiestrę – słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody – zawsze aktywnie słucha muzyki – poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np. : smutną/wesołą, energiczną/spokojną, marszową/usypiającą – bez trudu rozróżnia dźwięki melodii (ciche-głośne, wysokie – niskie) – z łatwością rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne) – zawsze reaguje na sygnały muzyczne w sytuacjach zadaniowych – bez problemu rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne : trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe : fortepian, pianino, keyboard) – zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora – rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór lub orkiestrę – słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych
Ekspresja muzyczna. Śpiew	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – niechętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki – ma problem z dobieraniem do rysunku dźwięków wydobywanych głosem – niechętnie śpiewa wybrane piosenki ludowe – rzadko śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym narodowych
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki – zwykle dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem – śpiewa wybrane piosenki ludowe – śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym narodowych

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki – dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem – śpiewa wybrane piosenki ludowe – chętnie śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym narodowych
Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie podejmuje prób wykonania układu ruchowego do utworu – niechętnie uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki – z trudem tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – próbuje wykonywać układy ruchowe do utworów – uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki – stara się tworzyć improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie wykonuje układy ruchowe do utworów – zawsze uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki – tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami

Gra na instrumentach	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie odtwarza i nie tworzy rytmów – nie próbuje akompaniować do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze – nie podejmuje prób grania na dzwonkach krótkiej melodii zapisanej na pięciolinii
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – odtwarza i tworzy rytmy – próbuje akompaniować do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze – próbuje zagrać na dzwonkach krótką melodię zapisaną na pięciolinii
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – samodzielnie odtwarza i tworzy rytmy – chętnie akompaniuje do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze – próbuje zagrać na dzwonkach krótką melodię zapisaną na pięciolinii
Znajomość form zapisu dźwięku	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie rozróżnia gestem dźwięków i nie zna budowy piosenki – w zabawie z instrumentami perkusyjnymi ma problem z zapisem dźwięków np. poprzez układ piktogramów; szyfrowanie, kodowanie, nie wykorzystuje utworzonego zapisu w zabawie – nie zawsze wie, do czego służy zapis nutowy – nie zna nazw znaków służących do zapisu nutowego (pięciolinia, nuty, klucz wiolinowy, kreska taktowa) – nie zawsze wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj rozróżnia gestem dźwięki i zna budowę piosenki – w zabawie z instrumentami perkusyjnymi próbuje zapisywać dźwięki np. poprzez układ piktogramów; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie – wie, do czego służy zapis nutowy – zna nazwy większości znaków służących do zapisu nutowego (pięciolinia, nuty, klucz wiolinowy, kreska taktowa) – wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – bez trudu rozróżnia gestem dźwięki i zna budowę piosenki – w zabawie z instrumentami perkusyjnymi zapisuje dźwięki np. poprzez układ piktogramów; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie – wie, do czego służy zapis nutowy – zna nazwy znaków służących do zapisu nutowego (pięciolinia, nuty, klucz wiolinowy, kreska taktowa) – wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – bardzo rzadko utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – bardzo rzadko dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – ma trudności z wyjaśnieniem znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – bardzo rzadko stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – bardzo rzadko ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – z trudnością wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – zazwyczaj dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – stara się wyjaśniać znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stara się stosować rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – na ogół ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – -zawsze dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – wyjaśnia znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ
skala ocen od 1 do 2

Uczeń:

- **Z trudem wykonuje ćwiczenia porządkowe:**

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej, w szeregu i w kolumnie dwójkowej.
- Krycie i równanie.

- Rytmiczny marsz w miejscu z głośnym liczeniem i klaskaniem.

- **Ma problemy z wykonaniem ćwiczeń kształtujących:**

- Ćwiczenia ramion: w siadzie klęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych („Mały i duży wiatrak”); w siadzie klęcznym lub w staniu – luźne wymachy obu ramion w tył, huśtawka; w siadzie skrzyżnym, klęcznym lub rozkrocznym – pionowy skurcz ramion i wyprostny w bok, w dół, na skos; klaskanie.

- Ćwiczenia nóg: w staniu – rytmiczne wspięcie i opuszczanie pięt („Sprężynka”); rytmiczne półprzysiady („Sprężynowy pajacyk”); siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie („Grzmot”).

- Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.

- Ćwiczenia tułowia:

— skłony w przód: z siadu klęcznego („Nurkująca kaczka”); z przysiadu podpartego („Koci grzbiet”); w siadzie rozkrocznym

— skłony w przód z zamachem ramion („Wbijanie gwoździ”); w rozkroku – skłon tułowia w przód; w siadzie skrzyżnym

— ruchy przybijania pięścią w pięść i szerokie rozciąganie ramion w bok („Szewc szyje dratwę”);

— skłony w tył w leżeniu przodem: skłony głowy i potakiwanie; toczenie piłeczki z jednej ręki do drugiej; wytrzymywanie krótkotrwalej pozycji skłonu w tył z ramionami w bok („Samolot”);

— ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – chodzenie dużymi krokami w powietrzu; w siadzie skrzyżnym z chwytem za stopy – padanie na plecy i z powrotem („Kołyska”); z leżenia tyłem o nogach zgiętych (stopy podparte o podłogę) – na przemian wyprosty nóg, wznoszenie nóg do góry i klaskanie pod nogami;

— skłony w bok: w siadzie skrzyżnym, klęcznym – płynne skłony na lewo i na prawo („Łódka na falach”, „Zegar ścienny”); w siadzie okrężnym na ławeczce – zrzucanie woreczka z głowy przez silny skłon w bok;

— skręty: w siadzie skrzyżnym – skręt tułowia w lewo z lewą ręką, w prawo z prawą ręką; układanie woreczka jedną ręką daleko poza sobą i zabieranie drugą ręką.

Potrafi wykonać ćwiczenia użytkowe:

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: podnoszenie woreczka na stopie; we wspięciu – szybkie wirowanie z dreptaniem dookoła swojej osi, na sygnał zatrzymanie się we wspięciu („Bąk”); w staniu na jednej nodze pokazywanie ściany drugą nogą.

- Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.

- Ćwiczenia zwinności: z przysiadu podpartego („Wierzganek konika”); szybka zmiana przybieranych pozycji: siad skrzyżny

– powrót do stania; przysiad podparty – klęk.

- Zwisy i podpory: wspinanie się i przechodzenie pod różnymi przeszkodami („Skoki zajęcze”, „Skoki żabek przez rów”).

- Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.

- Skoki: zeskok w głąb z wysokości 40 cm do przysiadu podpartego; skok w dal z rozbiegu z doskokiem na dwie nogi; skok

wzwyż do 50 cm; przeskok zawrotny przez ławeczkę.

- **Niechętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych:**

- Zabawy ze śpiewem.

- Zabawy rytmiczne – chód, bieg, zmiana kierunku na komendę.

- Korowody – elementy krakowiaka (cwał); krok poleczki.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM I
skala ocen od 3 do 4

Uczeń:

- **Zazwyczaj potrafi wykonać ćwiczenia porządkowe:**

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej, w szeregu i w kolumnie dwójkowej.
- Krycie i równanie.
- Rytmiczny marsz w miejscu z głośnym liczeniem i klaskaniem.

- **Zazwyczaj potrafi wykonać ćwiczenia kształtujące:**

- Ćwiczenia ramion: w siadzie klęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych („Mały i duży wiatrak”); w siadzie klęcznym lub w staniu – luźne wymachy obu ramion w tył, huśtawka; w siadzie skrzyżnym, klęcznym lub rozkrocznym – pionowy skurcz ramion i wyprostny w bok, w dół, na skos; klaskanie.

- Ćwiczenia nóg: w staniu – rytmiczne wspięcie i opuszczanie pięt („Sprężynka”); rytmiczne półprzysiady („Sprężynowy pajacyk”); siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie („Grzmot”).

- Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.

- Ćwiczenia tułowia:

— skłony w przód: z siadu klęcznego („Nurkująca kaczka”); z przysiadu podpartego („Koci grzbiet”); w siadzie rozkrocznym

— skłony w przód z zamachem ramion („Wbijanie gwoździ”); w rozkroku – skłon tułowia w przód; w siadzie skrzyżnym

— ruchy przybijania pięścią w pięść i szerokie rozciąganie ramion w bok („Szewc szyje dratwą”);

— skłony w tył w leżeniu przodem: skłony głowy i potakiwanie; toczenie piłeczki z jednej ręki do drugiej; wytrzymywanie krótkotrwalej pozycji skłonu w tył z ramionami w bok („Samolot”);

— ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – chodzenie dużymi krokami w powietrzu; w siadzie skrzyżnym z chwytem za stopy – padanie na plecy i z powrotem („Kołyska”); z leżenia tyłem o nogach zgiętych (stopy podparte o podłogę) – na przemian wyprosty nóg, wznoszenie nóg do góry i klaskanie pod nogami;

— skłony w bok: w siadzie skrzyżnym, klęcznym – płynne skłony na lewo i na prawo („Łódka na falach”, „Zegar ścienny”); w siadzie okrącznym na ławeczce – zrzucanie woreczka z głowy przez silny skłon w bok;

— skręty: w siadzie skrzyżnym – skręt tułowia w lewo z lewą ręką, w prawo z prawą ręką; układanie woreczka jedną ręką daleko poza sobą i zabieranie drugą ręką.

Potrafi wykonać ćwiczenia użytkowe:

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: podnoszenie woreczka na stopie; we wspięciu – szybkie wirowanie z dreptaniem dookoła swojej osi, na sygnał zatrzymanie się we wspięciu („Bak”); w staniu na jednej nodze pokazywanie ściany drugą nogą.

- Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.

- Ćwiczenia zwinności: z przysiadu podpartego („Wierzganek konika”); szybka zmiana przybieranych pozycji: siad skrzyżny

— powrót do stania; przysiad podparty – klęk.

- Zwisy i podpory: wspinanie się i przechodzenie pod różnymi przeszkodami („Skoki zajęcze”, „Skoki żabek przez rów”).

- Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.

- Skoki: zeskok w głąb z wysokości 40 cm do przysiadu podpartego; skok w dal z rozbiegu z doskokiem na dwie nogi; skok

wzwyż do 50 cm; przeskok zawrotny przez ławeczkę.

- **Dość chętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych:**

- Zabawy ze śpiewem.

- Zabawy rytmiczne – chód, bieg, zmiana kierunku na komendę.

- Korowody – elementy krakowiaka (cwał); krok poleczki.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ
skala ocen od 5 do 6

Uczeń:

- Potrafi wykonać ćwiczenia porządkowe:

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej, w szeregu i w kolumnie dwójkowej.
- Krycie i równanie.
- Rytmiczny marsz w miejscu z głośnym liczeniem i klaskaniem.

- Potrafi wykonać ćwiczenia kształtujące:

- Ćwiczenia ramion: w siadzie klęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych („Mały i duży wiatrak”); w siadzie klęcznym lub w staniu – luźne wymachy obu ramion w tył, huśtawka; w siadzie skrzyżnym, klęcznym lub rozkrocznym – pionowy skurcz ramion i wyprostny w bok, w dół, na skos; klaskanie.
- Ćwiczenia nóg: w staniu – rytmiczne wspięcie i opuszczanie pięt („Sprężynka”); rytmiczne półprzysiady („Sprężynowy pajacyk”); siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie („Grzmoć”).
- Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.
- Ćwiczenia tułowia:
 - skłony w przód: z siadu klęcznego („Nurkująca kaczka”); z przysiadu podpartego („Koci grzbiet”); w siadzie rozkrocznym
 - skłony w przód z zamachem ramion („Wbijanie gwoździ”); w rozkroku – skłon tułowia w przód; w siadzie skrzyżnym
 - ruchy przybijania pięścią w pięść i szerokie rozciąganie ramion w bok („Szewc szyje dratwę”);
 - skłony w tył w leżeniu przodem: skłony głowy i potakiwanie; toczenie piłeczki z jednej ręki do drugiej; wytrzymywanie krótkotrwalej pozycji skłonu w tył z ramionami w bok („Samolot”);
 - ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – chodzenie dużymi krokami w powietrzu; w siadzie skrzyżnym z chwytem za stopy – padanie na plecy i z powrotem („Kołyska”); z leżenia tyłem o nogach zgiętych (stopy podparte o podłogę) – na przemian wyprosty nóg, wznoszenie nóg do góry i klaskanie pod nogami;
 - skłony w bok: w siadzie skrzyżnym, klęcznym – płynne skłony na lewo i na prawo („Łódka na falach”, „Zegar ścienny”); w siadzie okrężnym na ławeczce – zrzucanie woreczka z głowy przez silny skłon w bok;
 - skręty: w siadzie skrzyżnym – skręt tułowia w lewo z lewą ręką, w prawo z prawą ręką; układanie woreczka jedną ręką daleko poza sobą i zabieranie drugą ręką.
- Potrafi wykonać ćwiczenia użytkowe:
 - Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: podnoszenie woreczka na stopie; we wspięciu – szybkie wirowanie z dreptaniem dookoła swojej osi, na sygnał zatrzymanie się we wspięciu („Bąk”); w staniu na jednej nodze pokazywanie ściany drugą nogą.
 - Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.
 - Ćwiczenia zwinności: z przysiadu podpartego („Wierżganie konika”); szybka zmiana przybieranych pozycji: siad skrzyżny
 - powrót do stania; przysiad podparty – klęk.
 - Zwisy i podpory: wspinanie się i przechodzenie pod różnymi przeszkodami („Skoki zajęcze”, „Skoki żabek przez rów”).
 - Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.
 - Skoki: zeskok w głąb z wysokości 40 cm do przysiadu podpartego; skok w dal z rozbiegu z doskokiem na dwie nogi; skok wzwyż do 50 cm; przeskok zawrotny przez ławeczkę.
- Chętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych:**
 - Zabawy ze śpiewem.
 - Zabawy rytmiczne – chód, bieg, zmiana kierunku na komendę.
 - Korowody – elementy krakowiaka (cwał); krok poleczki.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - Niechętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (jeżeli pozwolą na to warunki). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Gra w badmintona. • Minigry z piłką. - Niechętnie bierze udział w wycieczkach i uprawia lekkoatletykę terenową, niechętnie wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: przejście po gładkich kamieniach (lub narysowanych na piasku figurach geometrycznych). • Skoki przez naturalne przeszkody (do wysokości kolan dziecka); zeskoki na miękkie podłoże. • Pełzanie pod nisko zwisającymi gałęziami drzew lub krzewów. • Ćwiczenia w orientowaniu się w terenie: szukanie skarbu; zabawa w chowanego; wyszukiwanie śladów ludzi, zwierząt, podchody.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - Chętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (jeżeli pozwolą na to warunki). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Gra w badmintona. • Minigry z piłką. - Chętnie bierze udział w wycieczkach i uprawia lekkoatletykę terenową, wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: przejście po gładkich kamieniach (lub narysowanych na piasku figurach geometrycznych). • Skoki przez naturalne przeszkody (do wysokości kolan dziecka); zeskoki na miękkie podłoże. • Pełzanie pod nisko zwisającymi gałęziami drzew lub krzewów. • Ćwiczenia w orientowaniu się w terenie: szukanie skarbu; zabawa w chowanego; wyszukiwanie śladów ludzi, zwierząt, podchody.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - Bardzo chętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (jeżeli pozwolą na to warunki). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Gra w badmintona. • Minigry z piłką. - Bardzo chętnie bierze udział w wycieczkach i uprawia lekkoatletykę terenową, wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: przejście po gładkich kamieniach (lub narysowanych na piasku figurach geometrycznych). • Skoki przez naturalne przeszkody (do wysokości kolan dziecka); zeskoki na miękkie podłoże. • Pełzanie pod nisko zwisającymi gałęziami drzew lub krzewów. • Ćwiczenia w orientowaniu się w terenie: szukanie skarbu; zabawa w chowanego; wyszukiwanie śladów ludzi, zwierząt, podchody.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z ułożeniem w logicznym porządku obrazków i tekstów tworzących historie, – z trudem tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – z pomocą nauczyciela z układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, – z trudem rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – układa w logicznym porządku obrazki i teksty tworząc historie, – tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – układa polecenia i instrukcje składające się m.in. na codzienne czynności, – rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – układa w logicznym porządku obrazki i teksty tworząc rozbudowane historie, – bez problemu układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, – tworzy złożone polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, – samodzielnie rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z programowaniem w oparciu o program wizualny prostych sytuacji lub historyjek, – ma trudności z programowaniem w oparciu o program wizualny pojedynczych poleceń, a także ich sekwencji sterujących obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego, – z pomocą nauczyciela tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia, posługując się podstawowymi funkcjami programów, – ma trudności z zapisaniem efektów swojej pracy we wskazanym miejscu.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – programuje w oparciu o program wizualny proste sytuacje lub historyjki według własnych pomysłów, – programuje w oparciu o program wizualny pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera lub innego urządzenia cyfrowego, – tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia, posługując się podstawowymi funkcjami programów, – zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – programuje w oparciu o program wizualny: złożone sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, – programuje w oparciu o program wizualny: złożone polecenia, sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego, – tworzy złożone rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia, posługując się większością funkcji programów, doskonali przy tym umiejętność prezentowania swoich pomysłów, – świadomie zapisuje efekty swojej pracy w wybranym przez siebie miejscu.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z posłużeniem się komputerem, a także innymi urządzeniami cyfrowymi oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu prostych zadań, – nie kojarzy działania komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – ma trudności z korzystaniem z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAMİ skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – posługuje się komputerem, a także innymi urządzeniami cyfrowymi oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu prostych zadań, – kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – świadomie dokonuje wyboru urządzeń np. komputera, innych urządzeń cyfrowych, a także urządzeń zewnętrznych przy wykonywaniu złożonych zadań, – ma świadomość związku działania komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – świadomie i bezpiecznie korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie współpracuje z uczniami, z wykorzystaniem technologii, – ma trudności z wykorzystaniem technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – współpracuje z uczniami, wykorzystując technologię, – wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – świadomie dokonuje wyboru technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami, – nie rozróżnia pożądanych i niepożądanych zachowań innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – nie przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – posługuje się udostępnioną mu technologią nie zawsze zgodnie z ustalonymi zasadami, – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – świadomie posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami, – rozróżnia i wyjaśnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – świadomie przestrzega i stosuje we własnej pracy zasady dotyczące korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.
---	--

EDUKACJA Wczesnoszkolna – klasa 3

EDUKACJA Polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - bardzo rzadko słucha dłuższych wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań monologów i dialogów aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. - bardzo rzadko uważnie słucha czytanych tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści. - na ogół nie słucha i nie wykonuje polecenia, - nie zachowuje kultury słuchania – nie jest życzliwie nastawiony do mówiącego; nie szanuje wyrażanych przez niego poglądów; niecierpliwie słucha wypowiedzi do końca, przerywa je; nie jest skupiony podczas słuchania informacji przekazywanych w rozmowie telefonicznej.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zazwyczaj słucha dłuższych wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań monologów i dialogów aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. - przeważnie uważnie słucha czytanych tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści. - na ogół słucha i wykonuje polecenia, - zwykle zachowuje kulturę słuchania – jest życzliwie nastawiony do mówiącego; szanuje wyrażane przez niego poglądy; cierpliwie słucha wypowiedzi do końca, nie przerywa jej; jest skupiony podczas słuchania informacji przekazywanych w rozmowie telefonicznej.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - słucha dłuższych wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań monologów i dialogów aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. - uważnie słucha czytanych tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści. - słucha poleceń i dokładnie je wykonuje. - zachowuje kulturę słuchania – jest życzliwie nastawiony do mówiącego; szanuje wyrażane przez niego poglądy; cierpliwie słucha wypowiedzi do końca, nie przerywa jej; jest skupiony podczas słuchania informacji przekazywanych w rozmowie telefonicznej.
Osiągnięcia w zakresie mówienia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z poprawnym formułowaniem pytania i odpowiedzi na pytania. - nie potrafi tworzyć swobodnych, dłuższych, logicznie powiązanych wypowiedzi na temat bieżących wydarzeń, czytanych tekstów i oglądanych ilustracji, filmów. - ma problemy z poprawnym relacjonowaniem wydarzenia bieżącego życia jako przygotowanie do sprawozdania. - nie zawsze poprawnie opowiada przebieg wydarzeń w utworze literackim, filmie, widowisku teatralnym, w komiksie. - ma problemy z opowiadaniem treści krótkiego tekstu po cichym jego przeczytaniu. - nie podejmuje próby układania twórczego opowiadania. - nie zawsze poprawnie opisuje przedmioty i osoby z otoczenia – przedstawione na obrazku (lub za pomocą dzieła plastycznego). - nie bierze udziału w odgrywaniu różnych scenek rodzajowych, rozmów telefonicznych; nie potrafi umiejętnie wchodzić w rolę. - nie stara się doskonalić poprawności gramatycznej wypowiedzi. - nie dba o kulturę mówienia.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie formułuje pytania i odpowiedzi na pytania. - z pomocą nauczyciela tworzy swobodne, dłuższe, logicznie powiązane wypowiedzi na temat bieżących wydarzeń, czytanych tekstów i oglądanych ilustracji, filmów. - poprawnie relacjonuje wydarzenia bieżącego życia jako przygotowanie do sprawozdania. - poprawnie opowiada przebieg wydarzeń w utworze literackim, filmie, widowisku teatralnym, w komiksie. - zdaje sprawę z treści krótkiego tekstu po cichym jego przeczytaniu. - z pomocą nauczyciela układa twórcze opowiadania – komponuje początek i zakończenie na podstawie fragmentu utworu bądź ilustracji. - poprawnie opisuje przedmioty i osoby z otoczenia – przedstawione na obrazku (lub za pomocą dzieła plastycznego). - odgrywa różne scenki rodzajowe, rozmowy telefoniczne; umiejętnie wchodzi w rolę. - stara się doskonalić poprawność gramatyczną wypowiedzi. - stara się dbać o kulturę mówienia – mówi zwięźle, wyraziście, logicznie, na temat; powstrzymuje się od sądów pochopnych, nieprawdziwych lub wyrządzających komuś krzywdę; podejmowanie próby obrony własnego zdania; doskonali właściwą artykulację i akcentowanie.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - formułuje pytania i odpowiada na pytania. - tworzy swobodne, dłuższe, logicznie powiązane wypowiedzi na temat bieżących wydarzeń, czytanych tekstów i oglądanych ilustracji, filmów. - relacjonuje wydarzenia bieżącego życia jako przygotowanie do sprawozdania. - opowiada przebieg wydarzeń w utworze literackim, filmie, widowisku teatralnym, w komiksie. - zdaje sprawę z treści krótkiego tekstu po cichym jego przeczytaniu. - układa twórcze opowiadania – komponuje początek i zakończenie na podstawie fragmentu utworu bądź ilustracji. - opisuje przedmioty i osoby z otoczenia – przedstawione na obrazku (lub za pomocą dzieła plastycznego). - odgrywa różne scenki rodzajowe, rozmowy telefoniczne; umiejętnie wchodzi w rolę. - doskonali poprawność gramatyczną wypowiedzi. - dba o kulturę mówienia – mówi zwięźle, wyraziście, logicznie, na temat; powstrzymuje się od sądów pochopnych, nieprawdziwych lub wyrządzających komuś krzywdę; podejmowanie próby obrony własnego zdania; doskonali właściwą artykulację i akcentowanie.
Osiągnięcia w zakresie czytania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie zawsze poprawnie, płynnie, wyraziście czyta opowiadania i wiersze. - nie stara się podczas czytania uwzględniać akcentu logicznego i intonacji odpowiadającej treści czytanego tekstu; nie zwraca uwagi na odmienny sposób czytania dialogu. - nie potrafi poprawnie czytać cicho ze szczególnym zwróceniem uwagi na zrozumienie treści. - nie zawsze poprawnie wygłasza wiersze. - nie rozróżniania utworów pisanych prozą i wierszem; nie rozpoznaje zwrotki. - wspólnie czyta fragmenty lektur wybranych z zestawu. - niechętnie, samodzielnie czyta książki i czasopisma dziecięce oraz korzysta z innych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik, leksykon, internet).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zwykle poprawnie, płynnie, wyraziście czyta opowiadania i wiersze. - stara się podczas czytania uwzględniać akcent logiczny i intonację odpowiadającą treści czytanego tekstu; zwraca uwagę na odmienny sposób czytania dialogu. - poprawnie czyta cicho ze szczególnym zwróceniem uwagi na zrozumienie treści. - poprawnie wygłasza wiersze. - praktycznie rozróżniania utwory pisane prozą i wierszem; rozpoznaje zwrotki. - wspólnie czyta fragmenty lektur wybranych z zestawu. - nie zawsze chętnie, samodzielnie czyta książki i czasopisma dziecięce oraz korzysta z innych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik, leksykon, internet).

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - poprawnie, płynnie, wyraziście czyta opowiadania i wiersze. - wdraża się podczas czytania do uwzględniania akcentu logicznego i intonacji odpowiadającej treści czytanego tekstu; zwraca uwagę na odmienny sposób czytania dialogu. - czyta cicho ze szczególnym zwróceniem uwagi na zrozumienie treści. - wygłasza wiersze z odpowiednią intonacją oraz z zachowaniem rytmu. - praktycznie rozróżnia utwory pisane prozą i wierszem; rozpoznaje zwrotki. - wspólnie czyta fragmenty lektur wybranych z zestawu. - chętnie, samodzielnie czyta książki i czasopisma dziecięce oraz korzysta z innych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik, leksykon, internet).
Osiągnięcia w zakresie pisania	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie stara się doskonalić płynności i szybkości pisania. - nie dba o czytelne i estetyczne pismo, o właściwą wielkość liter, równomierne odstępy między literami i wyrazami, właściwe rozmieszczenie tekstu na stronie, stosowanie akapitów. - zwykle samodzielnie przepisuje wyrazy, zdania, krótkie teksty. - nie zawsze poprawnie podpisuje obrazki całymi zdaniami. - z licznymi błędami pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania kształcąc poprawność ortograficzną. - nie redaguje samodzielnie kilkuzdaniowej wypowiedzi na dany temat. - nie potrafi układać i zapisywać krótkiego opowiadania na podstawie wydarzeń lub obrazka. - nie układa i nie zapisuje krótkiego opowiadania i opisu przedmiotów oraz osób. - nie jest aktywny podczas zbiorowego redagowania notatki do kroniki klasowej. - niepoprawnie indywidualnie pisze życzenia, ogłoszenia, listy, zawiadomienia i zaproszenia. Nie tworzy i nie pisze swobodnych tekstów, nie potrafi pisać krótkich tekstów wykorzystując aplikacje komputerowe.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - stara się doskonalić płynność i szybkość pisania. - zwykle dba o czytelne i estetyczne pismo, o właściwą wielkość liter, równomierne odstępy między literami i wyrazami, właściwe rozmieszczenie tekstu na stronie, stosowanie akapitów. - samodzielnie przepisuje wyrazy, zdania, krótkie teksty. - podpisuje obrazki całymi zdaniami. - zwykle pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania kształcąc poprawność ortograficzną. - poprawnie zbiorowo i indywidualnie redaguje kilkuzdaniowe wypowiedzi na dany temat. - poprawnie wspólnie i samodzielnie układa i zapisuje krótkie opowiadania na podstawie wydarzeń lub obrazka. - poprawnie zbiorowo i indywidualnie układa i zapisuje krótkie opowiadania i opisy przedmiotów oraz osób. - zbiorowo redaguje notatki do kroniki klasowej. - poprawnie indywidualnie pisze życzenia, ogłoszenia, listy, zawiadomienia i zaproszenia. Poprawnie tworzy i pisze swobodne teksty, pisze krótkie teksty wykorzystując aplikacje komputerowe.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - doskonali płynność i szybkość pisania. - dba o czytelne i estetyczne pismo, o właściwą wielkość liter, równomierne odstępy między literami i wyrazami, właściwe rozmieszczenie tekstu na stronie, stosowanie akapitów. - samodzielnie przepisuje wyrazy, zdania, krótkie teksty. - podpisuje obrazki całymi zdaniami. - pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania kształcąc poprawność ortograficzną. - zbiorowo i indywidualnie redaguje kilkuzdaniowe wypowiedzi na dany temat. - wspólnie i samodzielnie układa i zapisuje krótkie opowiadania na podstawie wydarzeń lub obrazka. - zbiorowo i indywidualnie układa i zapisuje krótkie opowiadania i opisy przedmiotów oraz osób. - zbiorowo redaguje notatki do kroniki klasowej. - indywidualnie pisze życzenia, ogłoszenia, listy, zawiadomienia i zaproszenia. Tworzy i pisze swobodne teksty, pisze krótkie teksty wykorzystując aplikacje komputerowe.
Osiągnięcia w zakresie ortografii	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie stara się utrwaląc pisowni wyrazów: - z ó i rz wymiennym. - z h, ó i rz niewymiennym z zakresu słownictwa uczniów. - z końcówkami: -ów, -ówka oraz -uje. - z ę, ą ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika w czasie przeszłym (wziął, wzięła). - niepoprawnie zapisuje liczebniki (trzy, trzydzieści pięć). - zazwyczaj nie stosuje wielkiej litery w imionach, nazwiskach, nazwach państw, miast, rzek, ulic oraz w tytułach dzieł itp. - zwykle nie stosuje przecinka podczas wyliczania. - zwykle niepoprawnie zapisuje nie z osobowymi formami czasownika; nie pisze poprawnie nie z przymiotnikami. - popełnia błędy pisząc wyrazy z utratą dźwięczności w środku wyrazu (wróżka, babka). - nie zawsze poprawnie przenosi części wyrazu do następnego wiersza. - popełnia błędy podczas porządkowania wyrazów według kolejności pierwszej i drugiej litery. - nie potrafi samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego. - nie stara się kształcić nawyku stosowania zasad ortograficznych oraz zapisywania polskich liter ze zmiękczeniami diakrytycznymi w codziennym komunikowaniu się w korespondencji elektronicznej (komunikatory, czaty, e-maile, sms-y).

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM I skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - stara się utrwaląc pisownię wyrazów: - z ó i rz wymiennym. - z h, ó i rz niewymiennym z zakresu słownictwa uczniów. - z końcówkami: -ów, -ówka oraz -uje. - z ę, ą ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika w czasie przeszłym (wziął, wzięła). - poprawnie zapisuje liczebniki (trzy, trzydzieści pięć). - zazwyczaj stosuje wielką literę w imionach, nazwiskach, nazwach państw, miast, rzek, ulic oraz w tytułach dzieł itp. - zwykle stosuje przecinek podczas wyliczania. - poprawnie zapisuje nie z osobowymi formami czasownika; pisze nie z przymiotnikami. - poprawnie pisze wyrazy z utratą dźwięczności w środku wyrazu (wróżka, babka). - poprawnie przenosi części wyrazu do następnego wiersza. - posługuje się znajomością alfabetu podczas porządkowania wyrazów według kolejności pierwszej i drugiej litery. - zwykle samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego. - stara się kształcić nawyk stosowania zasad ortograficznych oraz zapisywania polskich liter ze zmiękczeniami diakrytycznymi w codziennym komunikowaniu się w korespondencji elektronicznej (komunikatory, czaty, e-maile, sms-y).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - Utrwala pisownię wyrazów: - z ó i rz wymiennym. - z h, ó i rz niewymiennym z zakresu słownictwa uczniów. - z końcówkami: -ów, -ówka oraz -uje. - z ę, ą ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika w czasie przeszłym (wziął, wzięła). - Zapisuje liczebniki (trzy, trzydzieści pięć). - Stosuje wielką literę w imionach, nazwiskach, nazwach państw, miast, rzek, ulic oraz w tytułach dzieł itp. - Stosuje przecinek podczas wyliczania. - zapisuje nie z osobowymi formami czasownika; pisze nie z przymiotnikami. - pisze wyrazy z utratą dźwięczności w środku wyrazu (wróżka, babka). - poprawnie przenosi części wyrazu do następnego wiersza. - posługuje się znajomością alfabetu podczas porządkowania wyrazów według kolejności pierwszej i drugiej litery. - samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego. - kształci nawyk stosowania zasad ortograficznych oraz zapisywania polskich liter ze zmiękczeniami diakrytycznymi w codziennym komunikowaniu się w korespondencji elektronicznej (komunikatory, czaty, e-maile, sms-y).

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem rozpoznaje i układa zdania pojedyncze oznajmujące, pytające i rozkazujące. - nie zawsze poprawnie rozwija pojedyncze zdania nierozwinięte. - nie zawsze poprawnie określa liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika. - niepoprawnie podaje czasy czasownika: teraźniejszy, przeszły i przyszły. - nie zawsze poprawnie rozpoznaje przymiotniki jako wyrazy oznaczające cechy osób, zwierząt, roślin i rzeczy. - nie zawsze wie, że istnieje zgodność form rzeczownika i czasownika oraz rzeczownika i przymiotnika w zdaniu. - nie wie, że liczebnik jest oznaczeniem liczby i kolejności przedmiotów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie rozpoznaje i układa zdania pojedyncze oznajmujące, pytające i rozkazujące. - poprawnie rozwija pojedyncze zdania nierozwinięte. - poprawnie określa liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika. - zazwyczaj poprawnie podaje czasy czasownika: teraźniejszy, przeszły i przyszły. - poprawnie rozpoznaje przymiotniki jako wyrazy oznaczające cechy osób, zwierząt, roślin i rzeczy. - wie, że istnieje zgodność form rzeczownika i czasownika oraz rzeczownika i przymiotnika w zdaniu. - wie, że liczebnik jest oznaczeniem liczby i kolejności przedmiotów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - rozpoznaje i układa zdania pojedyncze oznajmujące, pytające i rozkazujące. - rozwija pojedyncze zdania nierozwinięte. - określa liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika. - podaje czasy czasownika: teraźniejszy, przeszły i przyszły. - rozpoznaje przymiotniki jako wyrazy oznaczające cechy osób, zwierząt, roślin i rzeczy. - wie, że istnieje zgodność form rzeczownika i czasownika oraz rzeczownika i przymiotnika w zdaniu. - wie, że liczebnik jest oznaczeniem liczby i kolejności przedmiotów.

Osiągnięcia w zakresie wiedzy o literaturze	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie zawsze poprawnie odróżniania prozę od wierszy. - nie potrafi poprawnie używać terminów (bez ich definiowania): baśń, bajka, legenda, opowiadanie, opis, komiks. - zazwyczaj nie potrafi wyodrębnić zdarzeń istotnych, ustalać ich kolejności i wzajemnej zależności; nie wskazuje zdarzeń mających wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; z trudem wyszukuje w tekście opisy; nie zawsze odróżnia zdarzenia realistyczne od fantastycznych. - nie zawsze poprawnie wyróżnia postacie realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe; główne i drugorzędne; z pomocą nauczyciela wyszukuje opisy charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowania. - niepoprawnie odczytuje nastroje utworu poetyckiego i pisanego prozą; nie podejmuje próby określania, jakie środki poetyckie i językowe wyrażają ten nastrój.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie odróżniania prozę od wierszy. - poprawnie używa terminów (bez ich definiowania): baśń, bajka, legenda, opowiadanie, opis, komiks. - zazwyczaj wyodrębnia zdarzenia istotne, ustala ich kolejność i wzajemną zależność; wskazuje zdarzenia mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; wyszukuje w tekście opisy; odróżnia zdarzenia realistyczne od fantastycznych. - poprawnie wyróżnia postacie realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe; główne i drugorzędne; wyszukuje opisy charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowania. - poprawnie odczytuje nastroje utworu poetyckiego i pisanego prozą; podejmuje próbę określania, jakie środki poetyckie i językowe wyrażają ten nastrój.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - odróżniania prozę od wierszy. - używa terminów (bez ich definiowania): baśń, bajka, legenda, opowiadanie, opis, komiks. - wyodrębnia zdarzenia istotne, ustala ich kolejność i wzajemną zależność; wskazuje zdarzenia mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; wyszukuje w tekście opisy; odróżnia zdarzenia realistyczne od fantastycznych. - wyróżnia postacie realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe; główne i drugorzędne; wyszukuje opisy charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowania. - odczytuje nastroje utworu poetyckiego i pisanego prozą; podejmuje próbę określania, jakie środki poetyckie i językowe wyrażają ten nastrój.
Osiągnięcia w zakresie słownictwa	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - niechętnie wzbogaca zasób czynnego słownika przez poznawanie nowych słów z zakresu edukacji przyrodniczej, społecznej, artystycznej, technicznej, matematycznej i innych; używa nowo poznanych słów. - nie zawsze poprawnie wyszukuje słów o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy). - z pomocą tworzy wyrazy pokrewne. - nie zna i praktycznie nie stosuje przysłówia, porównania (pracowity jak mrówka).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - stara się systematycznie wzbogacać zasób czynnego słownika przez poznawanie nowych słów z zakresu edukacji przyrodniczej, społecznej, artystycznej, technicznej, matematycznej i innych; używa nowo poznanych słów. - poprawnie wyszukuje słów o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy). - tworzy wyrazy pokrewne. - poznaje i praktycznie stosuje przysłówia, porównania (pracowity jak mrówka).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - systematycznie wzbogaca zasób czynnego słownika przez poznawanie nowych słów z zakresu edukacji przyrodniczej, społecznej, artystycznej, technicznej, matematycznej i innych; używa nowo poznanych słów. - wyszukuje słów o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy). - tworzy wyrazy pokrewne. - poznaje i praktycznie stosuje przysłówia, porównania (pracowity jak mrówka).
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem zapisuje nowe, samodzielnie poznane wyrazy, - niechętnie korzysta samodzielnie z różnych źródeł informacji, aby rozwijać swoje zainteresowania. - nie potrafi korzystać ze słownika ortograficznego.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów, - korzysta ze słownika ortograficznego. - stara się korzystać z różnych źródeł informacji, aby rozwijać swoje zainteresowania.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - próbuje samodzielnie zapisywać poznawane wyrazy. - korzysta ze słownika ortograficznego. - korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, słowników, czasopism, internetu. - wybieranie odpowiednich dla siebie strategii uczenia się.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie:	
Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie utrwalil umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni, - ma problemy z określaniem położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów, - nie doskonali umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo- na prawo, do przodu-do tyłu, na dół- do góry, - z trudem porównuje dwa, trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp. - z pomocą nauczyciela ustawia przedmioty według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót, - ma problemy z porównywaniem wielkości liczb i porządkowaniem ich w ciągach rosnących lub malejących.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - utrwalił umiejętność określania swojego usytuowania w przestrzeni, - określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów, - doskonali umiejętność wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo- na prawo, do przodu-do tyłu, na dół- do góry, - poprawnie stosuje kierunki pośrednie, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu, - ocenia odległości między obiektami; mierzy linijką niewielkie odległości, - używa ze zrozumieniem przyimków, np.: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w , zza, - porównuje dwa, trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp. - ustawia przedmioty według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót, - porównuje wielkość liczb i porządkuje je w ciągach rosnących lub malejących.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - bardzo dobrze utrwalił umiejętność określania swojego usytuowania w przestrzeni, - samodzielnie określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów, - samodzielnie doskonali umiejętność wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo- na prawo, do przodu-do tyłu, na dół- do góry, - bez problemu poznaje kierunki pośrednie, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu, - doskonale ocenia odległości między obiektami; samodzielnie mierzy linijką niewielkie odległości, używa ze zrozumieniem przyimków, np.: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w , zza, - bez trudu porównuje dwa, trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp. - samodzielnie ustawia przedmioty według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót, - bezbłędnie porównuje wielkość liczb i porządkuje je w ciągach rosnących lub malejących.
Rozumienie liczb i ich własności	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie doskonali umiejętności dodawania i odejmowania liczb dwucyfrowych w zakresie 100, - z trudem pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - nie zawsze dostrzega związek dodawania z odejmowaniem, - myli pojęcia : całość, połowa, ćwierć, - z pomocą liczy do 1000 pełnymi setkami, - nie zna struktury liczb trzycyfrowych, ma problemy z zapisaniem liczby trzycyfrowej cyframi arabskimi, - nie wskazuje samodzielnie w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek, - z trudem odczytuje liczby trzycyfrowe, - nie zawsze poprawnie porównuje liczby; z pomocą porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące, - z trudem liczy tysiącami do 10 000, - nie zna struktury liczb czterocyfrowych, - ma problemy ze wskazaniem w liczbie czterocyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek, tysięcy, - z pomocą nauczyciela porównuje liczby czterocyfrowe, - nie odczytuje poprawnie liczb czterocyfrowych, - nie zapisuje i nie odczytuje wybranych liczb pięciocyfrowych, - zna pojęcie miliona.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - doskonali umiejętność dodawania i odejmowania liczb dwucyfrowych w zakresie 100, - pamięciowo biegle mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - dostrzega związek dodawania z odejmowaniem, - zna pojęcia : całość, połowa, ćwierć, - liczy do 1000 pełnymi setkami, - zna strukturę liczb trzycyfrowych, zapisuje liczby trzycyfrowe cyframi arabskimi, - wskazuje w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek, - poprawnie odczytuje liczby trzycyfrowe, - porównuje liczby; porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące, - liczy tysiącami do 10 000, - zna strukturę liczb czterocyfrowych, - wskazuje w liczbie czterocyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek, tysięcy, - porównuje liczby czterocyfrowe, - poprawnie odczytuje liczby czterocyfrowe, - zapisuje i odczytuje wybrane liczby pięciocyfrowe, - zna pojęcie miliona.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie doskonali umiejętność dodawania i odejmowania liczb dwucyfrowych w zakresie 100, - pamięciowo biegle i bezbłędnie mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia, - bez trudu dostrzega związek dodawania z odejmowaniem, - używa pojęć : całość, połowa, ćwierć, - bez trudu liczy do 1000 pełnymi setkami, - zna strukturę liczb trzycyfrowych, bezbłędnie zapisuje liczby trzycyfrowe cyframi arabskimi, - bez trudu wskazuje w liczbie trzycyfrowej cyfry: jedności, dziesiątek, setek, - samodzielnie odczytuje liczby trzycyfrowe, - bezbłędnie porównuje liczby; porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące, - samodzielnie liczy tysiącami do 10 000, - zna strukturę liczb czterocyfrowych i wskazuje w liczbie czterocyfrowej cyfry: jedności, dziesiątek, setek, tysięcy, - bezbłędnie odczytuje i porównuje liczby czterocyfrowe, - samodzielnie zapisuje i odczytuje wybrane liczby pięciocyfrowe, - zna i używa pojęcie miliona.
Posługiwanie się liczbami	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie utrwała dodawania i odejmowania liczb jedno- i dwucyfrowych z przekraczaniem progu dziesiątkowego, - ma problemy z mnożeniem i dzieleniem w zakresie całej tabliczki mnożenia, - z trudem mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, - z pomocą wykonuje działania na wyrażeniach dwumianowanych, np. 1 zł 20 gr + 3 zł 15 gr; 2 h 20 min – 1 min, - nie zawsze realizuje wybrane działania za pomocą prostych aplikacji komputerowych, - ma problemy z dodawaniem i odejmowaniem pełnych setek, - dodaje i odejmuje pełne dziesiątki z przekroczeniem progu setek, - z trudem mnoży liczby dwucyfrowe przez 10 i przez 100, - nie radzi sobie z dodawaniem i odejmowaniem pełnych tysięcy oraz dodawaniem i odejmowaniem liczb czterocyfrowych bez przekraczania progu dziesiątkowego, - z trudem mnoży i dzieli liczby czterocyfrowe przez 2.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - utrwała dodawanie i odejmowanie liczb jedno- i dwucyfrowych z przekraczaniem progu dziesiątkowego, - poprawnie mnoży i dzieli w zakresie całej tabliczki mnożenia, - mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, - wykonuje działania na wyrażeniach dwumianowanych, np. $1\text{zł}20\text{gr} + 3\text{zł}15\text{gr}$; $2\text{h}20\text{min} - 1\text{min}$, - na ogół realizuje wybrane działania za pomocą prostych aplikacji komputerowych, - zazwyczaj dodaje i odejmuje pełne setki, - zazwyczaj dodaje i odejmuje pełne dziesiątki z przekroczeniem progu setek, - poprawnie mnoży liczby dwucyfrowe przez 10 i przez 100, - radzi sobie z dodawaniem i odejmowaniem pełnych tysięcy oraz dodawaniem i odejmowaniem liczb czterocyfrowych bez przekraczania progu dziesiątkowego, - na ogół mnoży i dzieli liczby czterocyfrowe przez 2.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie utrwała dodawanie i odejmowanie liczb jedno- i dwucyfrowych z przekraczaniem progu dziesiątkowego, - sprawnie i bezbłędnie mnoży i dzieli w zakresie całej tabliczki mnożenia, - bez trudu mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, - biegle wykonuje działania na wyrażeniach dwumianowanych, np. $1\text{zł}20\text{gr} + 3\text{zł}15\text{gr}$; $2\text{h}20\text{min} - 1\text{min}$, - samodzielnie realizuje wybrane działania za pomocą prostych aplikacji komputerowych, - sprawnie dodaje i odejmuje pełne setki, - bez trudu dodaje i odejmuje pełne dziesiątki z przekroczeniem progu setek, - mnoży liczby dwucyfrowe przez 10 i przez 100, - samodzielnie dodaje i odejmuje pełne tysiące oraz dodaje i odejmuje liczby czterocyfrowe bez przekraczania progu dziesiątkowego, - mnoży i dzieli liczby czterocyfrowe przez 2.
Czytanie tekstów matematycznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z pomocą rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone, standardowe i niestandardowe, - nie potrafi dokonać analizy zadania, - z trudnością wskazuje w treści zadania: dane liczbowe, niewiadome, warunki rozwiązania, związki między danymi i szukanymi wielkościami, - nie udziela odpowiedzi adekwatnej do postawionego w zadaniu pytania.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - bez trudu rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone, standardowe i niestandardowe, - potrafi dokonać analizy zadania, - wskazuje w treści zadania: dane liczbowe, niewiadome, warunki rozwiązania, związki między danymi i szukanymi wielkościami, - udziela odpowiedzi adekwatnej do postawionego w zadaniu pytania.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone, standardowe i niestandardowe, - samodzielnie dokonuje analizy zadania, - bez trudu wskazuje w treści zadania: dane liczbowe, niewiadome, warunki rozwiązania, związki między danymi i szukanymi wielkościami, - zawsze udziela odpowiedzi adekwatnej do postawionego w zadaniu pytania.
Pojęcia geometryczne	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie ma utrwalonych pojęć: figura geometryczna, wielokąt, trójkąt, prostokąt, kwadrat, - nie dostrzega jednych figur w drugich, - samodzielnie nie buduje jednych figur z drugich, - ma problemy z obliczaniem obwodu dowolnej figury geometrycznej, - nie oblicza poprawnie obwodu prostokąta, kwadratu i trójkąta, -nie zawsze dostrzega symetrię w figurach geometrycznych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - ma utrwalone pojęcia: figura geometryczna, wielokąt, trójkąt, prostokąt, kwadrat, - dostrzega jedne figury w drugich, - buduje jedne figury z drugich, - oblicza obwód dowolnej figury geometrycznej, - poprawnie oblicza obwód prostokąta, kwadratu i trójkąta, - dostrzega symetrię w figurach geometrycznych.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - ma doskonale utrwalone pojęcia: figura geometryczna, wielokąt, trójkąt, prostokąt, kwadrat, - zawsze dostrzega jedne figury w drugich, - samodzielnie z łatwością buduje jedne figury z drugich, - sprawnie oblicza obwód dowolnej figury geometrycznej, - bezbłędnie oblicza obwód prostokąta, kwadratu i trójkąta, - zawsze dostrzega symetrię w figurach geometrycznych.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie kształci umiejętność grupowania przedmiotów według jednej cech, dwóch lub kilku cech, - z trudem tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem , nie zawsze potrafi ustalić warunek spełnianego przez elementy wskazanego zbioru, - nie zawsze poprawnie tworzy zbiory liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym), - nie potrafi zastosować schematów Venna do obrazowania treści zadań tekstowych, - nie korzysta z gier planszowych, szachów do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - ustawicznie kształci umiejętność grupowania przedmiotów według jednej cech, dwóch lub kilku cech, - poprawnie tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem , potrafi ustalić warunek spełnianego przez elementy wskazanego zbioru, - poprawnie tworzy zbiory liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym), - potrafi zastosować schematy Venna do obrazowania treści zadań tekstowych, - potrafi korzystać z gier planszowych, szachów do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie kształci umiejętność grupowania przedmiotów według jednej cech, dwóch lub kilku cech, - zawsze poprawnie tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem , potrafi ustalić warunek spełnianego przez elementy wskazanego zbioru, - samodzielnie tworzy zbiory liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym), - stosuje schematy Venna do obrazowania treści zadań tekstowych, - często korzysta z gier planszowych, szachów do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego.

Pomiary	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z pomocą posługuje się nazwami dni tygodnia; nie zawsze wymienia je we właściwej kolejności, - nie zawsze zna nazwy kolejnych miesięcy, ma problemy z rozumieniem pojęć : miesiąc, kwartał, pół roku, rok, pora roku, - z pomocą pisze daty, niezbyt umiejętnie posługuje się kalendarzem, z trudem wyszukuje w kalendarzu wskazanych dni świąt, rocznic, - nie wykonuje poprawnie łatwych obliczeń upływu czasu kalendarzowego, - nie odczytuje i nie zapisuje samodzielnie znaków rzymskich do XII, - niedokładnie odczytuje wskazania zegara; ma problem określaniem czasu w systemie 12- i 24-godzinnym, - nie wykonuje poprawnie łatwych obliczeń upływu czasu odmierzanego zegarem, - zna pojęcie sekunda, - nie zawsze poprawnie zamienia godziny na minuty, minuty na sekundy i odwrotnie, - z pomocą mierzy długość, szerokość, wysokość różnych przedmiotów za pomocą linijki, metra krawieckiego, stolarskiego, - niezbyt poprawnie stosuje jednostki miary długości: metr, centymetr, milimetr, - nie rozwiązuje samodzielnie zadań tekstowych na obliczanie długości, odległości, - nie waży samodzielnie przedmiotów, - myli pojęcie gram, - z trudem wykonuje obliczenia, w których występują jednostki masy: kilogram, dekagram, gram, - myli pojęcie tona, - nie zawsze rozumie pojęcia: litr, pół litra, ćwierć litra, - nie odmierza samodzielnie płynów w wyróżnionych jednostkach, - nie odczytuje samodzielnie wskazań termometru, - nie oblicza różnicy temperatur, - myli nominały polskich banknotów oraz monet, - z trudem zamienia złote na grosze i odwrotnie, - rozumie pojęcie siły nabywczej poszczególnych monet i banknotów, - rozwiązuje z pomocą zadania na obliczenia pieniężne.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - biegle posługuje się nazwami dni tygodnia; wymienia je we właściwej kolejności, - zna nazwy kolejnych miesięcy, rozumie pojęcia : miesiąc, kwartał, pół roku, rok, pora roku, - pisze daty, umiejętnie posługuje się kalendarzem, wyszukuje w kalendarzu wskazanych dni świąt, rocznic, - poprawnie wykonuje łatwe obliczenia upływu czasu kalendarzowego, - poprawnie odczytuje i zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII, - odczytuje wskazania zegara; określa czas w systemie 12- i 24-godzinnym, - poprawnie wykonuje łatwe obliczenia upływu czasu odmierzanego zegarem, - zna pojęcie sekunda, - poprawnie zamienia godziny na minuty, minuty na sekundy i odwrotnie, - mierzy długość, szerokość, wysokość różnych przedmiotów za pomocą linijki, metra krawieckiego, stolarskiego, - poprawnie stosuje jednostki miary długości: metr, centymetr, milimetr, - poprawnie rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie długości, odległości, - samodzielnie waży przedmioty, - zna pojęcie gram, - poprawnie wykonuje obliczenia, w których występują jednostki masy: kilogram, dekagram, gram, - zna pojęcie tona, - rozumie pojęcia: litr, pół litra, ćwierć litra, - samodzielnie odmierza płyny w wyróżnionych jednostkach, - samodzielnie odczytuje wskazania termometru, - poprawnie oblicza różnicę temperatur, - zna nominały polskich banknotów oraz monet, - bez trudu zamienia złote na grosze i odwrotnie, - zna siłę nabywczą poszczególnych monet i banknotów, - poprawnie rozwiązuje zadania na obliczenia pieniężne.
---	--

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - biegle i bezbłędnie posługuje się nazwami dni tygodnia; wymienia je we właściwej kolejności, - zna nazwy kolejnych miesięcy, rozumie pojęcia : miesiąc, kwartał, pół roku, rok, pora roku, - samodzielnie pisze daty, umiejętnie posługuje się kalendarzem, wyszukuje w kalendarzu wskazanych dni świąt, rocznic, - bezbłędnie wykonuje łatwe obliczenia upływu czasu kalendarzowego, - bezbłędnie odczytuje i zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII, - bezbłędnie odczytuje wskazania zegara; określa czas w systemie 12- i 24-godzinnym, - samodzielnie wykonuje obliczenia upływu czasu odmierzanego zegarem, - zna pojęcie sekunda, - bezbłędnie zamienia godziny na minuty, minuty na sekundy i odwrotnie, - samodzielnie mierzy długość, szerokość, wysokość różnych przedmiotów za pomocą linijki, metra krawieckiego, stolarskiego, - bezbłędnie stosuje jednostki miary długości: metr, centymetr, milimetr, - sprawnie rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie długości, odległości, - samodzielnie waży przedmioty, - zna i używa pojęcia gram, - bezbłędnie wykonuje obliczenia, w których występują jednostki masy: kilogram, dekagram, gram, - zna i używa pojęcie tona, - rozumie pojęcia: litr, pół litra, ćwierć litra, - samodzielnie bezbłędnie i odmierza płyny w wyróżnionych jednostkach, - bezbłędnie i samodzielnie odczytuje wskazania termometru, - bezbłędnie oblicza różnicę temperatur, - zna nominały polskich banknotów oraz monet, - bez trudu zamienia złote na grosze i odwrotnie, - zna siłę nabywczą poszczególnych monet i banknotów, - sprawnie rozwiązuje zadania na obliczenia pieniężne.
---	---

EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie zawsze dostrzega swoją indywidualność w sferze fizycznej- nie podaje nazw części ciała, narządów wewnętrznych i nie zawsze określa ich funkcje, nie odkrywa możliwości poszczególnych części swojego ciała(np. szybko biegam, moje ręce są silne), - nie dostrzega swojej indywidualności w sferze zmysłowej- nie określa ról poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata: oko-kolory, ucho-dźwięki, nos-zapachy, ręka-dotyk, język – smak, nie porównuje sprawności swoich zmysłów ze sprawnością zmysłów innych dzieci, nie ćwiczy doskonałości zmysłów, - nie zawsze dostrzega swoją indywidualność w sferze emocjonalnej – nie zawsze rozpoznaje i nazywa różne emocje, z trudem wyraża własne stany emocjonalne w formach werbalnych i niewerbalnych, z trudem zdobywa umiejętność hamowania emocji negatywnych, zachowań agresywnych, nie podejmuje próby negocjowania w sytuacjach konfliktowych, - ma problemy z dostrzeganiem swojej indywidualności w sferze intelektualnej – z trudem nabywa umiejętność śledzenia swoich myśli, nie stara się przełamywać stereotypów myślenia, nie podejmuje próby wymyślenia nowych rzeczy, - nie zawsze ma poczucie własnej wartości –z trudem dostrzega, w czym jest dobry, w czym najlepszy, nie zawsze dostrzega sytuacje, w których jest potrzebny, trudno mu okazać dumę z siebie i swoich czynów, - nie zawsze identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami –nie podejmuje próby wykonania drzewa genealogicznego swojej rodziny, niechętnie poznaje historię rodziny, niechętnie uczestniczy w uroczystościach rodzinnych i nie jest zainteresowany kontynuacją rodzinnych zainteresowań, - z trudem tworzy życzliwe więzi rodzinne : nie zawsze okazuje przywiązanie do rodziny, szacunek dla rodziców i dziadków, nie stara się wczuwać w ich stany emocjonalne, nie wykazuje zainteresowania ich radościami, troskami i kłopotami, niechętnie opiekuje się młodszym rodzeństwem, chorymi i starszymi członkami rodziny, ma problem ze zgodnym użytkowaniem wspólnych zabawek i innych przedmiotów, nie potrafi godzić własnych potrzeb z potrzebami pozostałych członków rodziny, na co dzień z trudem respektuje zasady i umowy obowiązujące w rodzinie, niechętnie rozmawia z domownikami o problemach swoich i problemach innych domowników, nie wykazuje się umiejętnością podejmowania decyzji korzystnych dla wszystkich członków rodziny, rzadko komunikuje się z członkami rodziny za pomocą nowych technologii, - niechętnie podejmuje i wypełnia obowiązki domowe - niesystematycznie wywiązuje się ze stałych obowiązków domowych, wymaga przypominania o ich wykonaniu, na co dzień nie utrzymuje w porządku swojego pokoju i swoich rzeczy , nie troszczy się wspólnie z innymi domownikami o estetykę mieszkania i otoczenia, ma problem z umiejętnym gospodarowaniem czasem tak, by było miejsce na zabawę, pracę i odpoczynek, - nie jest zainteresowany poznawaniem praw i obowiązków ucznia, rzadko stara się pomagać nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych, niezbyt sumiennie pełni dyżury w klasie, nie zawsze szanuje podręczniki, przybory szkolne, zapomina o powierzonych zadaniach edukacyjnych, nie zawsze odpowiednio zachowuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece, na co dzień nie rozbudza ciekawości poznawczej i nie jest cierpliwy w dochodzeniu do wiedzy, traktuje naukę szkolną tylko jako obowiązek, niechętnie poznaje , jak uczą się dzieci w innych krajach, rzadko zdobywa umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, niechętnie uczy się właściwej reakcji emocjonalnej na sukces i porażkę, - nie utrzymuje serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie, rzadko okazuje im życzliwość, nie przyjaźni się z nimi, - sporadycznie stosuje zwroty grzecznościowe w kontaktach z innymi uczniami, -niechętnie opiekuje się dziećmi potrzebującymi pomocy, - jest kłótlivy, zdarzają mu się inne zachowania agresywne w kontaktach z dziećmi, -nie szanuje cudzej własności i wytworów pracy koleżanek i kolegów, - rzadko komunikuje się z innymi dziećmi za pomocą nowych technologii.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAMAMI
skala ocen od 3 do 4

Uczeń:

- dostrzega swoją indywidualność w sferze fizycznej- podaje nazwy części ciała, narządów wewnętrznych i określa ich funkcje, odkrywa możliwości poszczególnych części swojego ciała(np. szybko biegam, moje ręce są silne),
- dostrzega swoją indywidualność w sferze zmysłowej- określa role poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata: oko-kolory, ucho-dźwięki, nos-zapachy, ręka-dotyk, język –smak, porównuje sprawność swoich zmysłów ze sprawnością zmysłów innych dzieci, ćwiczy doskonałości zmysłów,
- dostrzega swoją indywidualność w sferze emocjonalnej –rozpoznaje i nazywa różne emocje, wyraża własne stany emocjonalne w formach werbalnych i niewerbalnych, zdobywa umiejętność hamowania emocji negatywnych, zachowań agresywnych, podejmuje próby negocjowania w sytuacjach konfliktowych,
- dostrzega swoją indywidualność w sferze intelektualnej – nabywa umiejętność śledzenia swoich myśli, stara się przełamywać stereotypy myślenia, podejmuje próby wymyślania nowych rzeczy,
- ma poczucie własnej wartości –dostrzega, w czym jest dobry, w czym najlepszy, dostrzega sytuacje, w których jest potrzebny, potrafi okazać dumę z siebie i swoich czynów, ale nie jest zadowolony,
- identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami –podejmuje próbę wykonania drzewa genealogicznego swojej rodziny, poznaje historię rodziny, chętnie uczestniczy w uroczystościach rodzinnych i kontynuuje rodzinne zainteresowania,
- na co dzień tworzy życzliwe więzi rodzinne : okazuje przywiązanie do rodziny, szacunek dla rodziców i dziadków, stara się wczuwać w ich stany emocjonalne, interesuje się ich radościami, troskami i kłopotami, opiekuje się młodszym rodzeństwem, chorymi i starszymi członkami rodziny, zgodnie użytkuje wspólne zabawki i inne przedmioty, potrafi godzić własne potrzeby z potrzebami pozostałych członków rodziny, na co dzień respektuje zasady i umowy obowiązujące w rodzinie, rozmawia z domownikami o problemach swoich i problemach innych domowników, wykazuje się umiejętnością podejmowania decyzji korzystnych dla wszystkich członków rodziny, komunikuje się z członkami rodziny za pomocą nowych technologii,
- podejmuje i wypełnia obowiązki domowe - wywiązuje się ze stałych obowiązków domowych bez przypominania o ich wykonaniu, na co dzień utrzymuje w porządku swój pokój i swoje rzeczy , troszczy się wspólnie z innymi domownikami o estetykę mieszkania i otoczenia, potrafi umiejętnie gospodarować czasem tak, by było miejsce na zabawę, pracę i odpoczynek,
- systematycznie poznaje prawa i obowiązki ucznia, stara się pomagać nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych, sumiennie pełni dyżury w klasie, szanuje podręczniki, przybory szkolne, sumiennie wykonuje powierzone zadania edukacyjne, odpowiednio zachowuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece, na co dzień rozbudza ciekawość poznawczą i jest cierpliwy w dochodzeniu do wiedzy, traktuje naukę szkolną nie tylko jako obowiązek, ale także jako przyjemność, chętnie poznaje , jak uczą się dzieci w innych krajach, systematycznie zdobywa umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, stale uczy się właściwej reakcji emocjonalnej na sukces i porażkę,
- utrzymuje serdeczne stosunki z innymi dziećmi w klasie, okazuje im życzliwość, przyjaźni się z nimi,
- stosuje zwroty grzecznościowe w kontaktach z innymi uczniami,
- opiekuje się dziećmi potrzebującymi pomocy, pamięta o chorym koledze lub koleżance,
- unika kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z dziećmi,
- szanuje cudzą własność i wytwory pracy koleżanek i kolegów,
- komunikuje się z innymi dziećmi za pomocą nowych technologii.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ
skala ocen od 5 do 6

Uczeń:

- samodzielnie dostrzega swoją indywidualność w sferze fizycznej- bez problemu podaje nazwy części ciała, narządów wewnętrznych i określa ich funkcje, odkrywa możliwości poszczególnych części swojego ciała (np. szybko biegam, moje ręce są silne),
- samodzielnie dostrzega swoją indywidualność w sferze zmysłowej- określa role poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata: oko-kolory, ucho-dźwięki, nos-zapachy, ręka-dotyk, język –smak, porównuje sprawność swoich zmysłów ze sprawnością zmysłów innych dzieci, na co dzień ćwiczy doskonałości zmysłów,
- dostrzega swoją indywidualność w sferze emocjonalnej –bez problemu rozpoznaje i nazywa różne emocje, wyraża własne stany emocjonalne w formach werbalnych i niewerbalnych, samodzielnie zdobywa umiejętność hamowania emocji negatywnych, zachowań agresywnych, negocjuje w sytuacjach konfliktowych,
- na co dzień dostrzega swoją indywidualność w sferze intelektualnej – doskonalą umiejętność śledzenia swoich myśli, przełamuje stereotypy myślenia, wymyśla nowe rzeczy,
- ma poczucie własnej wartości – bez trudu dostrzega, w czym jest dobry, w czym najlepszy, dostrzega sytuacje, w których jest potrzebny, okazuje dumę z siebie i swoich czynów, ale nie jest zarozumiały,
- zawsze identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami –wykonuje drzewo genealogiczne swojej rodziny, poznaje jej historię, chętnie uczestniczy w uroczystościach rodzinnych i z przyjemnością kontynuuje rodzinne zainteresowania,
- systematycznie tworzy życzliwe więzi rodzinne : okazuje przywiązanie do rodziny, szacunek dla rodziców i dziadków, wczuwa w ich stany emocjonalne, interesuje się ich radościami, troskami i kłopotami, chętnie opiekuje się młodszym rodzeństwem, chorymi i starszymi członkami rodziny, zawsze zgodnie użytkuje wspólne zabawki i inne przedmioty, potrafi godzić własne potrzeby z potrzebami pozostałych członków rodziny, zawsze respektuje zasady i umowy obowiązujące w rodzinie, chętnie rozmawia z domownikami o problemach swoich i problemach innych domowników, wykazuje się umiejętnością podejmowania decyzji korzystnych dla wszystkich członków rodziny, z przyjemnością komunikuje się z członkami rodziny za pomocą nowych technologii,
- chętnie podejmuje i wypełnia obowiązki domowe - zawsze wywiązuje się ze stałych obowiązków domowych bez przypominania o ich wykonaniu, utrzymuje w porządku swój pokój i swoje rzeczy, troszczy się wspólnie z innymi domownikami o estetykę mieszkania i otoczenia, umiejętnie gospodaruje czasem tak, by było miejsce na zabawę, pracę i odpoczynek,
- systematycznie poznaje prawa i obowiązki ucznia, pomaga nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych, sumiennie pełni dyżury w klasie, szanuje podręczniki, przybory szkolne, zawsze sumiennie wykonuje powierzone zadania edukacyjne, odpowiednio zachowuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece, na co dzień rozbudza ciekawość poznawczą i jest cierpliwy w dochodzeniu do wiedzy, traktuje naukę szkolną nie tylko jako obowiązek, ale także jako przyjemność, chętnie poznaje, jak uczą się dzieci w innych krajach, systematycznie korzysta z różnych źródeł informacji, stale uczy się właściwej reakcji emocjonalnej na sukces i porażkę,
- utrzymuje serdeczne stosunki z innymi dziećmi w klasie, okazuje im życzliwość, przyjaźni się z nimi,
- zawsze stosuje zwroty grzecznościowe w kontaktach z innymi uczniami,
- chętnie opiekuje się dziećmi potrzebującymi pomocy, pamięta o chorym koledze lub koleżance,
- zawsze unika kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z dziećmi,
- zawsze szanuje cudzą własność i wytwory pracy koleżanek i kolegów,
- z przyjemnością komunikuje się z innymi dziećmi za pomocą nowych technologii.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - niechętnie poznaje historię swojego miasta, regionu i związane z nimi legendy, - z trudem zdobywa wiedzę o ważnych dla Polski wydarzeniach historycznych, niechętnie bierze udział w obchodach tych rocznic, - niechętnie poznaje ciekawych i ważnych ludzi dla kraju i regionu, - nie rozumie, że ważne są kontakty sąsiedzkie, - nie zawsze rozumie doniosłość świąt państwowych tj. ogłoszenie Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości 11 listopada, - niechętnie poznaje sławnych Polaków, - rzadko uczestniczy w uroczystościach mających związek ze świętami narodowymi oraz ważnymi rocznicami historycznymi.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poznaje historię swojego miasta, regionu i związane z nimi legendy, - zdobywa wiedzę o ważnych dla Polski wydarzeniach historycznych, bierze udział w obchodach tych rocznic, - poznaje ciekawych i ważnych ludzi dla kraju i regionu, - rozumie, że ważne są kontakty sąsiedzkie, - rozumie doniosłość świąt państwowych tj. ogłoszenie Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości 11 listopada, - poznaje sławnych Polaków, - uczestniczy w uroczystościach mających związek ze świętami narodowymi oraz ważnymi rocznicami historycznymi.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - chętnie poznaje historię swojego miasta, regionu i związane z nimi legendy, - samodzielnie zdobywa wiedzę o ważnych dla Polski wydarzeniach historycznych, chętnie bierze udział w obchodach tych rocznic, - z zainteresowaniem poznaje ciekawych i ważnych ludzi dla kraju i regionu, - rozumie ważność kontaktów sąsiedzkich, - rozumie doniosłość świąt państwowych tj. ogłoszenie Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości 11 listopada, - chętnie poznaje sławnych Polaków, - aktywnie uczestniczy w uroczystościach mających związek ze świętami narodowymi oraz ważnymi rocznicami historycznymi.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną; - nie rozpoznaje i nie wyróżnia cech ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; - nie określa składowych i funkcji ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie; - czasami poprawnie rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym; - z pomocą nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia; - wspólnie prowadzi proste hodowle roślin, nie zawsze poprawnie przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; - nie planuje, nie wykonuje prostych obserwacji, doświadczeń i eksperymentów dotyczących obiektów i zjawisk przyrodniczych, - nie tworzy notatki z obserwacji, nie wyjaśnia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo - skutkowego i czasowego; - nie zawsze chroni przyrodę, nie potrafi wskazać wybranych miejsc ochrony przyrody; - nie zawsze segreguje odpady i nie zawsze ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zwykle rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną; - poprawnie rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; - z pomocą nauczyciela określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie; - poprawnie rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym; - odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia; - wspólnie prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; - wspólnie planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, - poprawnie tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo - skutkowego i czasowego; - zwykle chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie; - zwykle segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną; - rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; - określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie; - rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym; - odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia; - prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; - planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, - tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego; - chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie; - segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.
--	---

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejscem zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych; - nie posługuje się numerami telefonów alarmowych, nie formułuje komunikatu – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej; - nie zawsze poprawnie posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - stara się dbać o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - nie zawsze reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - nie wymienia wartości odżywczych produktów żywnościowych; nie ma świadomości znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, nie zawsze ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, nie zawsze zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, nie zdaje sobie sprawy z konsekwencji zjadania ich w nadmiarze; - z pomocą przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - nie zawsze ubiera się odpowiednio do stanu pogody, nie potrafi poszukać informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; - nie rozróżnia podstawowych znaków drogowych, nie zawsze stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; nie zawsze przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; - nie zawsze stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, nie zawsze poprawnie odnajduje drogę ewakuacyjną, nie zawsze poprawnie rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz nie zawsze zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; - nie zawsze ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; - nie ma świadomości obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi; - zwykle stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; - ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.
---	--

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejscem zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych; - zwykle poprawnie posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - zwykle reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - poprawnie wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; - zwykle rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; - zwykle stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; - ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi; - zwykle stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; - ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.
---	--

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5do6	Uczeń: - przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejscem zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; - ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi; - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; - ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.
---	---

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie określa położenie i warunków naturalnych swojej miejscowości oraz okolicy, nie opisuje charakterystycznych form terenu, składników przyrody, charakterystycznych miejsc, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe; - z trudem wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych; - z trudem czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem; - z pomocą nauczyciela wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie; - z trudem przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie; - z pomocą nauczyciela wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów; - nie przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe; - poprawnie wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych; - poprawnie czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem; - wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie; - poprawnie przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie; - poprawnie wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów; - poprawnie przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

UMIĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe; - wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych; - czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem; - wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie; - przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie; - wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów; - przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.
---	---

EDUKACJA PLASTYCZNA

Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji	
UMIĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problem z przyswojeniem kształtów, poznanych w klasach poprzednich, z trudem utrwała te, będące w bardziej złożonych formach (ma trudność w obrębie kształtów złożonych z 2 lub 3 figur); także nie radzi sobie z podobieństwami i różnicami kształtów, - nie zawsze dostrzega możliwości wyrazowe różnych faktur, - źle dopasowuje wielkości do potrzeb tworzonego dzieła, np. widząc, że <i>ten element jest za długi i należałoby go skrócić</i>; to jednak błędnie ocenia rozmiary i funkcje przedmiotów; problemowo wyróżnia i ocenia wielkości oraz proporcje części składowych, - myli usytuowanie w przestrzeni, wprowadzone już w klasach poprzednich, nie radzi sobie głównie w odniesieniu do większej liczby składowych; ale określa wygląd i zmienność położenia ciała ludzkiego podczas wykonywania pracy, - niepoprawnie oddala (w odniesieniu: dalej niż pierwszy, ale bliżej niż trzeci element); słabo rozumie istotę oddalenia, także na niskim poziomie swoich umiejętności, określa otoczenie w kontekście wielkość i proporcja, - błędnie określa możliwości wyrazowe barw; z trudem dostrzega różnice walerów w zakresie jednej barwy, np. czerwonej; barw podstawowych i pochodnych, np. zapomina, że z połączenia niebieskiej i czerwonej, uzyskuje się fioletową, zaś barwa niebieska i żółta po zmieszaniu tworzy zieloną, a z połączenia czerwonej i żółtej otrzymuje się kolor pomarańczowy, - nieprawidłowo wyróżnia rytmy: nie jest świadomy różnorodności i złożoności układów rytmicznych, - nie zawsze dostrzega wyżej wymienione obiekty obserwacji: w przedmiotach, postaciach ludzi i zwierząt, w wytworach sztuki ludowej (tkaniny, koronki, makaty, kilimy itp.), - niechętnie obserwuje dzieła plastyczne, problemowo wyróżnia w nich kolorowe plamy i niejasno tłumaczy ich wpływ na całość obrazu; a przy zakrytych fragmentach dzieła, nie zawsze jest w stanie zauważyć, jak zmienia się obraz lub niekiedy źle dostrzega samą kompozycję obrazu, - obserwuje, ale nie dostrzega brył w otoczeniu, - bez zainteresowania, poznaje wytwory z obszaru grafiki użytkowej (liternictwo, plakat, znaczki pocztowe, stemple).

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – prawidłowo dostrzega kształty, te poznane już w klasach poprzednich, jak i występujące w bardziej złożonych formach (w obrębie kształtów złożonych z 2 lub 3 figur); zna przy tym podobieństwa i różnice kształtów, – trafnie dostrzega możliwości wyrazowe różnych faktur, – odpowiednio dopasowuje wielkości do potrzeb tworzonego dzieła, np. <i>ten element jest za długi, należy go skrócić</i>; ocenia rozmiary i funkcje przedmiotów; wyróżnia i ocenia wielkości oraz proporcje części składowych, – zna dobrze usytuowanie w przestrzeni: znane z klas poprzednich, ale w odniesieniu do większej liczby składowych; prawidłowo określa wygląd i zmienność położenia ciała ludzkiego podczas wykonywania pracy, – poprawnie oddala: dalej niż pierwszy, ale bliżej niż trzeci element; rozgranicza istotę oddalenia obiektów, znana jest mu wielkość i proporcja, – potrafi określić możliwości wyrazowe barw; dostrzega różnice walorów w zakresie jednej barwy, np. czerwonej; barw podstawowych i pochodnych, np. wie, że z połączenia niebieskiej i czerwonej, uzyskuje się fioletową, zaś barwa niebieska i żółta po zmieszaniu tworzy zieloną, a z połączenia czerwonej i żółtej otrzymuje pomarańczową, – prawidłowo wyróżnia rytmy: jest świadomy różnorodności i złożoności układów rytmicznych, – dostrzega wyżej wymienione obiekty obserwacji w przedmiotach, postaciach ludzi czy u zwierząt, także w wytworach sztuki ludowej (tkaniny, koronki, makaty, kilimy itp.), – obserwuje dzieła plastyczne, w których prawidłowo wyróżnia kolorowe plamy i chętnie tłumaczy ich wpływ na całość obrazu; zaś przy zakrytych niektórych fragmentach dzieła, zauważa zmienność obrazu i dostrzega powstałą kompozycję obrazu, – z zainteresowaniem obserwuje i wypatruje bryły w otoczeniu, – chętnie poznaje wytwory z obszaru grafiki użytkowej (liternictwo, plakat, znaczki pocztowe, stemple).
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze prawidłowo dostrzega kształty, poznane już w klasach poprzednich, jak i bezbłędnie oceni występujące w bardziej złożonych formach (w obrębie kształtów złożonych z 2 lub 3 figur); z łatwością określa podobieństwa i różnice kształtów, – samodzielnie dostrzega możliwości wyrazowe różnych faktur, – odpowiednio dopasowuje wielkości do potrzeb tworzonego dzieła, np. <i>gdy ten element jest za długi, to wie, że należy go skrócić</i>; trafnie ocenia rozmiary i funkcje przedmiotów; dobrze wyróżnia i ocenia wielkości oraz proporcje części składowych, – bardzo dobrze opanował usytuowanie w przestrzeni, jak w klasach poprzednich, ale jeszcze w odniesieniu do większej liczby składowych; prawidłowo określa wygląd i zmienność położenia ciała ludzkiego podczas wykonywania pracy, – poprawnie oddala: dalej niż pierwszy, ale bliżej niż trzeci element; bez problemu różnicuje oddalenie, operując wielkością i proporcją, – trafnie potrafi określić możliwości wyrazowe barw; dostrzega różnice walorów w zakresie jednej barwy, np. czerwonej; barw podstawowych i pochodnych, np. wie, że z połączenia niebieskiej i czerwonej, uzyskuje się fioletową, zaś barwa niebieska i żółta po zmieszaniu tworzy zieloną, a z połączenia czerwonej i żółtej otrzymuje się pomarańczową, – zawsze prawidłowo wyróżnia rytmy: lubi różnorodności i złożoności układów rytmicznych, – z łatwością dostrzega wyżej wymienione obiekty obserwacji w przedmiotach, postaciach ludzi i zwierząt, w wytworach sztuki ludowej (tkaniny, koronki, makaty, kilimy itp.), – często obserwuje dzieła plastyczne, w których prawidłowo wyróżnia kolorowe plamy i bez trudu tłumaczy ich wpływ na całość obrazu; zaś przy zakrytych niektórych fragmentach dzieła, sprawnie zauważa zmienność obrazu i kreatywnie dostrzega powstałą kompozycję obrazu, – z zainteresowaniem obserwuje i chętnie wypatruje różnych brył w otoczeniu, – samodzielnie poznaje wytwory z obszaru grafiki użytkowej (liternictwo, plakat, znaczki pocztowe, stemple).

Ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2

Uczeń:

- niepoprawnie rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, także patykiem na podkładzie z klejówki, jak i posługuje się tuszem; w tym tuszem z lawowaniem, w miarę sprawnie operuje piórkiem, węglem, kredą,
- niechętnie rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu, z wykorzystaniem nawet pojedynczych przedmiotów, zjawisk, zwierząt, roślin, postaci realnych i fantastycznych,
- z trudem doskonalą rysowania różnych linii; przy ich użyciu, niepoprawnie wyznacza kontury przedmiotów i postaci; choć je stosuje, to bez dynamiki wyraża ruch (problemowe jest tworzenie filmów kreskowych),
- w rysunkach nie zawsze dostrzega wartości kontrastowej bieli i czerni: biel – czerni; dzień – noc; wesoło – smutno; dobro - zło,
- mało kreatywnie projektuje wzorce tapet, materiałów, niepoprawnie wykonuje odbitki stemplami z ziemniaka bądź stemplami gotowymi,
- nie zawsze potrafi narysować reklamę lub plakat,
- niechętnie używa pędzla i farb kryjących do malowania (plakatówki, tempery, farby klejowe),
- tworzy nieliczne kombinacje barw podstawowych (czerwona, żółta, niebieska) w celu odtworzenia wszystkich barw natury,
- zapomina, co można wyrazić kolorami ciepłymi: czerwonym, żółtym, pomarańczowym (to kolory słońca), zimnymi: zielonym, niebieskim (to kolory wody),
- ma problem by przedstawić krajobraz w dni słoneczne i w dni pochmurne, nie próbuje zauważyć w tych obrazach różnicy i nie chce poznać roli światła,
- niepoprawnie przedstawia dany nastrój, nie umiając dopasować odpowiedniego zestawu kolorystycznego: pogodny – deszczowy; smutny – wesoły; zima – wiosna; wiosna – jesień, niechętnie opisuje kolorami także swój wewnętrzny stan i nastrój,
- rzadko kiedy wyraża przeżycia indywidualne, nie potrafi przedstawić wydarzeń realnych i fantastycznych z uwzględnieniem zróżnicowanego ruchu ludzi i zwierząt, tym bardziej liczniejszych ich grup; niechętnie przedstawia sceny uwzględniające jego nastrój i stan uczuciowy, jak i marzenia oraz odczucia i wyobrażenia,
- niechętnie wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki,
- nieprecyzyjnie tworzy metodą оргiami,
- z trudem wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołędzi, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.),
- z trudnością lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny,
- nie potrafi rzeźbić w mydle, w glinie, w drewnie,
- niechętnie buduje abstrakcyjne i funkcjonalne formy przestrzenne z posiadanych materiałów, różniących się wielkością, kształtem, fakturą (pudełka kartonowe, puszki, różnego rodzaju opakowania itp.),
- nie korzysta z narzędzi multimedialnych podczas przygotowywania własnych projektów prac.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, także patykiem na podkładzie z klejówki, jak i posługuje się tuszem; w tym tuszem z lawowaniem, sprawnie operuje piórkiem, węglem, kredą, – bez trudu rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu, z wykorzystaniem pojedynczych przedmiotów, zjawisk, zwierząt, roślin, postaci realnych i fantastycznych, – doskonali rysowania różnych linii, z łatwością wyznacza dane kontury przedmiotów i postaci, przy użyciu linii, a także przy ich użyciu wyraża ruch (tworzenie filmów kreskowych), – dostrzega w rysunkach wartości kontrastowej bieli i czerni: biel – czerń; dzień – noc; wesoło – smutno; dobro – zło, – projektuje wzorce tapet, materiałów, poprawnie wykonuje odbitki stemplami z ziemniaka bądź stemplami gotowymi, – rysuje plakaty i reklamy, – chętnie maluje pędzlem i farbami kryjącymi (plakatówki, tempery, farby klejowe), – tworzy różne kombinacje barw podstawowych (czerwona, żółta, niebieska) w celu odtworzenia wszystkich barw natury, – jest świadomy, co można wyrazić kolorami ciepłymi: czerwonym, żółtym, pomarańczowym (to kolory słońca), zimnymi: zielonym, niebieskim (to kolory wody), – chętnie maluje krajobraz w dni słoneczne i w dni pochmurne, trafnie próbuje zauważyć w tych obrazach różnicę i poznać rolę światła, – poprawnie przedstawia dany nastrój przez odpowiedni zestaw kolorystyczny: pogodny – deszczowy; smutny – wesoły; zima – wiosna; wiosna – jesień, także kolorami opisuje swój wewnętrzny stan i nastrój, – wyraża przeżycia indywidualne, przedstawia wydarzenia realne i fantastyczne z uwzględnieniem zróżnicowanego ruchu ludzi i zwierząt oraz liczniejszych ich grup, chętnie przedstawia sceny uwzględniające jego nastrój i stan uczuciowy, jak i marzenia oraz odczucia i wyobrażenia, – wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki, – tworzy metodą orgiami, – poprawnie wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołędzi, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.), – bez problemu lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny, – potrafi rzeźbić w mydle, w glinie, w drewnie, – buduje abstrakcyjne i funkcjonalne formy przestrzenne z posiadanych materiałów, różniących się wielkością, kształtem, fakturą (pudełka kartonowe, puszki, różnego rodzaju opakowania itp.), – korzysta z narzędzi multimedialnych podczas przygotowywania własnych projektów prac.
---	---

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – precyzyjnie rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, także patykiem na podkładzie z klejówki, jak i posługuje się tuszem; w tym tuszem z lawowaniem, sprawnie operuje piórkiem, węglem, kredą, – bez trudu rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu, z wykorzystaniem pojedynczych przedmiotów, zjawisk, zwierząt, roślin, postaci realnych i fantastycznych, – chętnie doskonali rysowania różnych linii, przy ich użyciu z łatwością wyznacza kontury przedmiotów i postaci, a także płynnie wyraża ruch (tworzenie filmów kreskowych), – zawsze dostrzega w rysunkach wartości kontrastowej bieli i czerni: biel – czerni; dzień – noc; wesoło – smutno; dobro – zło, – kreatywnie projektuje wzorce tapet, materiałów, poprawnie wykonuje odbitki stemplami z ziemniaka bądź stemplami gotowymi, – z zaangażowaniem rysuje plakaty i reklamy, – chętnie maluje pędzlem i farbami kryjącymi (plakatówki, tempery, farby klejowe), – samodzielnie tworzy różne kombinacje barw podstawowych (czerwona, żółta, niebieska) w celu odtworzenia wszystkich barw natury, – jest świadomy, co można wyrazić kolorami ciepłymi: czerwonym, żółtym, pomarańczowym (to kolory słońca), zimnymi: (zielonym, niebieskim (to kolory wody)), – bez trudu maluje krajobraz w dni słoneczne i w dni pochmurne oraz trafnie zauważa w tych obrazach różnicę i rolę światła, – bezbłędnie przedstawia dany nastrój przez zastosowanie odpowiedniego zestawu kolorystycznego: pogodny – deszczowy; smutny – wesoły; zima – wiosna; wiosna – jesień, także kolorami opisuje swój wewnętrzny stan i nastrój, – chętnie wyraża przeżycia indywidualne, przedstawia wydarzenia realne i fantastyczne z uwzględnieniem zróżnicowanego ruchu ludzi i zwierząt oraz liczniejszych ich grup, bez trudu przedstawia sceny uwzględniające jego nastrój i stan uczuciowy, jak i marzenia oraz odczucia i wyobrażenia, – samodzielnie wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki, – precyzyjnie tworzy metodą orgiami, – kreatywnie wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołądź, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.), – sprawnie lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny, – potrafi rzeźbić w mydle, w glinie, w drewnie, – bez problemu buduje abstrakcyjne i funkcjonalne formy przestrzenne z posiadanych materiałów, różniących się wielkością, kształtem, fakturą (pudełka kartonowe, puszki, różnego rodzaju opakowania itp.), – samodzielnie korzysta z narzędzi multimedialnych podczas przygotowywania własnych projektów prac.
Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - myli i niepoprawnie nazywa dziedziny sztuk plastycznych i ich wykonawców oraz dzieła : architektura – architekt - rysunek projektu, makieta; malarstwo - malarz - obraz; rzeźbiarstwo- rzeźbiarz-rzeźba; scenografia – scenograf - rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora; grafika – grafik – grafika użytkowa), - niechętnie poznaje funkcje dzieł plastycznych: architektura - przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej; malarstwo - portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa; rzeźba - pomnik, medal, moneta; - zna nieliczne działy sztuki użytkowej: tkactwo, meblarstwo, ceramika, dekoracja wnętrz, - nie rozróżnia form istnienia dzieła plastycznego: oryginał, kopia, reprodukcja, odbitka, miniatura, - nie zauważa symetrii jednoosiowej, ani wieloosiowej układu elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni, - nie wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych, - rzadko odwiedza galerie i muzea.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM I skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zna i poprawnie nazywa dziedziny sztuk plastycznych i ich wykonawców oraz dzieła : architektura – architekt - rysunek projektu, makieta; malarstwo - malarz - obraz; rzeźbiarstwo- rzeźbiarz-rzeźba; scenografia – scenograf - rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora; grafika – grafik – grafika użytkowa), - poznaje funkcje dzieł plastycznych: architektura - przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej; malarstwo - portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa; rzeźba - pomnik, medal, moneta; - zna różne działy sztuki użytkowej: tkactwo, meblarstwo, ceramika, dekoracja wnętrz, - zapoznaje się z formami istnienia dzieła plastycznego: oryginał, kopia, reprodukcja, odbitka, miniatura, - zauważa symetrię jednoosiową i wieloosiową w układzie elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni, - wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych, - odwiedza galerie i muzea.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - zna i bezbłędnie nazywa dziedziny sztuk plastycznych i ich wykonawców oraz dzieła : architektura – architekt - rysunek projektu, makieta; malarstwo - malarz - obraz; rzeźbiarstwo- rzeźbiarz-rzeźba; scenografia – scenograf - rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora; grafika – grafik – grafika użytkowa), - samodzielnie poznaje funkcje dzieł plastycznych: architektura - przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej; malarstwo - portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa; rzeźba - pomnik, medal, moneta; - zna dobrze różne działy sztuki użytkowej: tkactwo, meblarstwo, ceramika, dekoracja wnętrz, - poprawnie rozpoznaje formy istnienia dzieła plastycznego: oryginał, kopia, reprodukcja, odbitka, miniatura, - zauważa symetrię jednoosiową i wieloosiową w układzie elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni, - wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych, - często odwiedza galerie i muzea.

EDUKACJA TECHNICZNA

Planowanie i organizacja pracy podczas montażu wytworów technicznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – niedokładnie precyzuje zadania do wykonania, – nie przedstawia pomysłów wykonania pracy, – dobiera nieodpowiednie materiały, – źle przygotowuje potrzebne przybory i narzędzia, – ustala nieodpowiednią kolejność wykonywanych czynności podczas tworzenia dzieła, – niechętnie przedstawia wykonane dzieło, bez samooceny.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – poprawnie precyzuje zadania do wykonania, – przedstawia pomysły wykonania pracy, – dobiera odpowiednie materiały, – przygotowuje potrzebne przybory i narzędzia, – ustala kolejność wykonywanych czynności podczas tworzenia dzieła, – przedstawia wykonane dzieło z jego samooceną.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze poprawnie precyzuje zadania do wykonania, – przedstawia liczne pomysły wykonania pracy, – poprawnie dobiera odpowiednie materiały, – samodzielnie przygotowuje potrzebne przybory i narzędzia, – prawidłowo ustala kolejność wykonywanych czynności podczas tworzenia dzieła, – z zaangażowaniem przedstawia wykonane dzieło z jego samooceną.
Znajomość własności różnych materiałów	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – problemowo rozpoznaje materiały potrzebne do majsterkowania: przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, metalowe, drewniane, z tworzyw sztucznych, – rzadko bada własności wymienionych materiałów i nie zawsze odpowiednio określa ich przydatność do wykonania konkretnego dzieła
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół rozpoznaje materiały potrzebne do majsterkowania: przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, metalowe, drewniane, z tworzyw sztucznych, – bada własności wymienionych materiałów i odpowiednio określa ich przydatność do wykonania konkretnego dzieła

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze prawidłowo rozpoznaje materiały potrzebne do majsterkowania: przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, metalowe, drewniane, z tworzyw sztucznych, – z zaangażowaniem bada właściwości wymienionych materiałów i odpowiednio określa ich przydatność do wykonania konkretnego dzieła
Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie zdobywa wprawy w sprawnym posługiwaniu się narzędziami poznanymi w poprzednich latach edukacji oraz takimi, jak: wkrętak, pilnik, młotek, – niechętnie poznaje i słabo doskonali sposoby łączenia materiałów: * rozłączne: wiązanie, spinanie (biurowym spinaczem), zaginanie kartonu, * nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie, – nie dba o czystość narzędzi, ani o właściwą ich konserwację, – nie stosuje w działaniu, sposobów użytkowania zgodnych z instrukcją: danego materiału, narzędzi, urządzeń, w tym instrukcją multimedialną.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – na ogół zdobywa wprawę w posługiwaniu się narzędziami poznanymi w poprzednich latach edukacji oraz takimi, jak: wkrętak, pilnik, młotek, – chętnie poznaje i doskonali sposoby łączenia materiałów: * rozłączne: wiązanie, spinanie (biurowym spinaczem), zaginanie kartonu, * nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie, – dba o czystość narzędzi i właściwą ich konserwację, – stara się stosować w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzeń zgodnie z instrukcją, w tym instrukcją multimedialną.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zdobywa wprawę w sprawnym posługiwaniu się narzędziami poznanymi w poprzednich latach edukacji oraz takimi, jak: wkrętak, pilnik, młotek, – chętnie poznaje i samodzielnie doskonali sposoby łączenia materiałów: * rozłączne: wiązanie, spinanie (biurowym spinaczem), zaginanie kartonu, * nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie, – nienagannie dba o czystość narzędzi i właściwą ich konserwację, – stara się zawsze stosować w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzeń zgodnie z instrukcją, w tym instrukcją multimedialną.

Budzenie zainteresowań techniką	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - niejasno wyjaśnia historię wybranych wynalazków np. (od dyliżansu do rakiety kosmicznej; od balii i tary do pralki automatycznej), - nie potrafi wskazać danych rodzajów maszyn i urządzeń transportowych (takich, jak: samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer), - źle rozpoznaje wybrane budowle: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp., - ma problemy z wymienieniem nazw zawodów, głównie związanych z techniką.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - zazwyczaj wyjaśnia historię wybranych wynalazków np. (od dyliżansu do rakiety kosmicznej; od balii i tary do pralki automatycznej), - potrafi wskazać niektóre rodzaje maszyn i urządzeń transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer), - rozpoznaje wybrane budowle: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp., - na ogół nie ma problemów z wymienieniem nazw zawodów, głównie związanych z techniką.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - prawidłowo wyjaśnia historię wybranych wynalazków np. (od dyliżansu do rakiety kosmicznej; od balii i tary do pralki automatycznej), - bezbłędnie potrafi wskazać rodzaje maszyn i urządzeń transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer), - z łatwością rozpoznaje wybrane budowle: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp. - nie ma problemów z wymienieniem nazw zawodów, głównie związanych z techniką.

EDUKACJA MUZYCZNA

Percepcja muzyki - słuchanie	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje; - z trudem słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych; - nie reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych; - nie odróżnia dźwięków muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; - nie zawsze poprawnie rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę; - zwykle rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.; - słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje; - słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych; - poprawnie reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych; - odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; - poprawnie rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę; - poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.; - zwykle słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje; - słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych; - reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych; - odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; - rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę; - rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.; - słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
Ekspresja muzyczna - śpiew	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt; - z trudem nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych; - nie śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystycznej dla tradycji i zwyczajów polskich, kilku utworów patriotycznych i historycznych; - nie śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu; - rozpoznaje i śpiewa hymn Polski, - ma trudności z zaśpiewaniem kilku wybranych krótkich piosenek w języku obcym.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt; - poprawnie nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych; - poprawnie śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych; - poprawnie śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu; - rozpoznaje i śpiewa hymn Polski, - poprawnie śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt; - nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych; - śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych; - śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu; - rozpoznaje i śpiewa hymn Polski, - śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.
Improwizacja uchowa – rytmika i taniec	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - z trudem przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów) - z trudem interpretuje ruchem schematy rytmiczne; - nie potrafi tworzyć improwizacji ruchowych inspirowanych wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami; - z trudem wykonuje płasy; - z trudem porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce; - nie potrafi tworzyć sekwencji i układów poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, nie wykorzystuje ich do animacji i zabawy w grupie; - nie tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów) - poprawnie interpretuje ruchem schematy rytmiczne; - poprawnie tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami; - poprawnie wykonuje płasy; - porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce; - poprawnie tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie; - tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów) - interpretuje ruchem schematy rytmiczne; - tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmiczowanymi tekstami; - wykonuje pąsy; - porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce; - tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie; - tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).
Gra na instrumentach	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie gra zadanych przez nauczyciela i własnych schematów rytmicznych; - z trudem wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych; - z trudem, nie zawsze poprawnie realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piscołek, gwizdków, kogucików na wodę; - z pomocą nauczyciela wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych; - nie potrafi wykonać akompaniamentu do śpiewu, nie stosuje gestów dźwiękotwórczych (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda); - niechętnie eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego; - nie potrafi wygrać melodii piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim lub innych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne; - poprawnie wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych; - poprawnie realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piscołek, gwizdków, kogucików na wodę; - wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych; - poprawnie wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda); - eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego; - poprawnie gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim lub innych.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne; - wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych; - realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę; - wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych; - wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda); - eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego; - gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim lub innych.
Zapisywanie dźwięków	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - nie potrafi wyjaśniać różnych form zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu czy zapis za pomocą notacji muzycznej; - nie zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięków np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie; - z pomocą korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - poprawnie wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu czy zapis za pomocą notacji muzycznej; - poprawnie zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie; - poprawnie korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu czy zapis za pomocą notacji muzycznej; - zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie; - korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie fleciku polskim.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – bardzo rzadko utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – bardzo rzadko dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – ma trudności z wyjaśnieniem znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – bardzo rzadko stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – bardzo rzadko ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – z trudnością wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – zazwyczaj dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – stara się wyjaśniać znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stara się stosować rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – na ogół ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – zawsze utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie, – zawsze dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu, – wyjaśnia znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia, – stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych, – ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń, – wykazuje pełne zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	
EJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - M mało aktywnie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, typu: • Zabawy orientacyjno-porządkowe („Skąd słychać gwizdek”, „Marmurki”, „Ruch uliczny”), • Zabawy na czworakach („Wścigi piesków”, toczenie piłki głową), • Zabawy bieżne („Berek”, „Murarz i cegły”, „Lis”, „Pastuszek i gęsi”, biegi – kto prędzej do mety), • Zabawy rzutne – celowanie do dużej piłki („Piłka w szeregach”, „Dogoń piłkę”). - Z trudem potrafi wykonać ćwiczenia porządkowe: • Ustawianie się w kolumnie pojedynczej i dwójkowej. • Odliczanie w szeregu, równanie i krycie. • Rytmiczny marsz, zatrzymywanie się na komendę. - Ma problemy by wykonać ćwiczenia kształtujące: • Ćwiczenia ramion: w siadzie skrzyżnym lub klęcznym ze skurczem pionowym ramion – rzuty jednorącz i oburącz w pion, w bok (strzał, sztuczne ognie); zaznaczanie końcami palców z boku o podłogę, klaśnięcie nad głową i skurcz ramion; krążenie łokciami od przodu ku górze; wymachy ramion w przód, w tył, wwyż. • Ćwiczenia nóg: w parach z trzymaniem się za ręce na przemian wspięcia i przysiady; skoki do wody; huśtanie się na desce; podskoki na nogach zwartych. • Ćwiczenia stóp: zbieranie skakanki z podłogi palcami stopy; chwytanie woreczka wyrzuconego stopą do góry. • Ćwiczenia tułowia: – skłony w przód: w rozkroku dwójkami tyłem do siebie z energicznym skłonem w dół przetoczenie piłki między stopami do kolegi lub koleżanki; w siadzie skrzyżnym powolny skłon tułowia w przód z dotknięciem czołem nóg, – skłony w tył: w leżeniu przodem skłon w tył z ramionami skurczonymi – uginanie i prostowanie nóg; skłon tułowia w tył z klaśnięciem nad głową; w leżeniu przodem rytmiczne skłony w tył z ugiętymi ramionami (łódki na fali); skłon tułowia w tył (rozwijający się kwiatek), – opady w przód: w siadzie opad tułowia w przód z odsuwaniem po podłodze woreczka; w stanie opad tułowia w przód w formie zabawowej (pajace), – ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – jazda na rowerze; marsz z wysokim unoszeniem nóg (wchodzenie po wysokich schodach), – skłony w bok: w klęku rozwartym naśladowanie zegara z kukłką – skłony głową w przód i w tył; energiczne skłony tułowia w przód i w tył; w siadzie klęcznym przekładanie woreczka z jednej strony na drugą, – skręty: w siadzie skrzyżnym skręty tułowia z przekładaniem woreczka lewą ręką daleko w prawą stronę; w stanie rozkrocznym – rzuty piłeczką do współwiczającego; w parach – piłowanie drzewa. - Potrafi wykonać ćwiczenia użytkowe: • Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: w staniejedenonóż rzucanie i chwytanie piłeczki; zdejmowanie i zakładanie pantofla; podskoki z obrotami. • Ćwiczenia równoważne na przyrządzie: w stanie na jednej nodze na ławeczce uderzanie stopą drugiej nogi w ławeczkę; przejście po ławeczce na jednej nodze. • Ćwiczenia zwinności: szybkie zmiany pozycji – z leżenia tyłem do leżenia przodem; z przysiadu do stania; przewroty w przód. • Zwis i podpory: wspinanie się na drabinki; zwis na drążku (na trzepaku). • Rzuty: rzucanie i chwytanie dużej piłki, rzucanie woreczkami do celu. • Przewroty: przewrót w przód z przysiadu podpartego. • Ćwiczenia z piłką: rzucanie, chwytanie, podawanie; odbijanie, kozłowanie, prowadzenie, strzał do celu. • Skoki: zeskok w głąb z wysokości 50 cm; skok w dal z rozbiegu; przeskoki przez ukośnie ustawioną ławeczkę; przeskok przez rów. - Niechętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych: • Zabawy ze śpiewem. • Zabawy rytmiczne: chód dostawny, obrotowy. • Korowody, kroki tańców ludowych, regionalnych.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM
skala ocen od 3 do 4

Uczeń:

- **Aktywnie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, typu:**

- Zabawy orientacyjno-porządkowe („Skąd słychać gwizdek”, „Marmurki”, „Ruch uliczny”),
- Zabawy na czworakach („Wścigi piesków”, toczenie piłki głową),
- Zabawy bieżne („Berek”, „Murarz i cegły”, „Lis”, „Pastuszek i gęsi”, biegi – kto prędzej do mety),
- Zabawy rzutne – celowanie do dużej piłki („Piłka w szeregach”, „Dogoń piłkę”).

- **Zazwyczaj potrafi wykonać ćwiczenia porządkowe:**

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej i dwójkowej.
- Odliczanie w szeregu, równanie i krycie.
- Rytmiczny marsz, zatrzymywanie się na komendę.

- **Zazwyczaj potrafi wykonać ćwiczenia kształtujące:**

- Ćwiczenia ramion: w siadzie skrzyżnym lub klęcznym ze skurczem pionowym ramion – rzuty jednorącz i oburącz w pion, w bok (strzał, sztuczne ognie); zaznaczanie końcami palców z boku o podłogę, kłaśnięcie nad głową i skurcz ramion; krążenie łokciami od przodu ku górze; wymachy ramion w przód, w tył, wwyż.

- Ćwiczenia nóg: w parach z trzymaniem się za ręce na przemian wspięcia i przysiady; skoki do wody; huśtanie się na desce; podskoki na nogach zwartych.

- Ćwiczenia stóp: zbieranie skakanki z podłogi palcami stopy; chwytanie woreczka wyrzuconego stopą do góry.

• Ćwiczenia tułowia:

- skłony w przód: w rozkroku dwójkami tyłem do siebie z energicznym skłonem w dół przetoczenie piłki między stopami do kolegi lub koleżanki; w siadzie skrzyżnym powolny skłon tułowia w przód z dotknięciem czołem nóg,

- skłony w tył: w leżeniu przodem skłon w tył z ramionami skurczonymi – uginanie i prostowanie nóg; skłon tułowia w tył z kłaśnięciem nad głową; w leżeniu przodem rytmiczne skłony w tył z ugiętymi ramionami (łódki na fali); skłon tułowia w tył (rozwijający się kwiatek),

- opady w przód: w siadzie opad tułowia w przód z odsuwaniem po podłodze woreczka; w staniu opad tułowia w przód w formie zabawowej (pajace),

- ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – jazda na rowerze; marsz z wysokim unoszeniem nóg (wchodzenie po wysokich schodach),

- skłony w bok: w klęku rozwartym naśladowanie zegara z kukłką – skłony głową w przód i w tył; energiczne skłony tułowia w przód i w tył; w siadzie klęcznym przekładanie woreczka z jednej strony na drugą,

- skręty: w siadzie skrzyżnym skręty tułowia z przekładaniem woreczka lewą ręką daleko w prawą stronę; w staniu rozkrocznym – rzuty piłeczką do współćwiczącego; w parach – piłowanie drzewa.

- Potrafi wykonać ćwiczenia użytkowe:

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: w staniu jedno nogi rzucanie i chwytanie piłeczki; zdejmowanie i zakładanie pantofla; podskoki z obrotami.

- Ćwiczenia równoważne na przyrządzie: w staniu na jednej nodze na ławeczce uderzanie stopą drugiej nogi w ławeczkę; przejście po ławeczce na jednej nodze.

- Ćwiczenia zwinności: szybkie zmiany pozycji – z leżenia tyłem do leżenia przodem; z przysiadu do stania; przewroty w przód.

- Zwisy i podpory: wspinanie się na drabinki; zwis na drążku (na trzepaku).

- Rzuty: rzucanie i chwytanie dużej piłki, rzucanie woreczkami do celu.

- Przewroty: przewrót w przód z przysiadu podpartego.

- Ćwiczenia z piłką: rzucanie, chwytanie, podawanie; odbijanie, kozłowanie, prowadzenie, strzał do celu.

- Skoki: zeskok w głąb z wysokości 50 cm; skok w dal z rozbiegu; przeskoki przez ukośnie ustawioną ławeczkę; przeskok przez rów.

- **Dość chętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych:**

- Zabawy ze śpiewem.

- Zabawy rytmiczne: chód dostawny, obrotowy.

- Korowody, kroki tańców ludowych, regionalnych.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ
skala ocen od 5 do 6

Uczeń:

- **Zawsze aktywnie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, typu:**

- Zabawy orientacyjno-porządkowe („Skąd słychać gwizdek”, „Marmurki”, „Ruch uliczny”),
- Zabawy na czworakach („Wyścigi piesków”, toczenie piłki głową),
- Zabawy bieżne („Berek”, „Murarz i cegły”, „Lis”, „Pastuszek i gęsi”, biegi – kto prędzej do mety),
- Zabawy rzutne – celowanie do dużej piłki („Piłka w szeregach”, „Dogoń piłkę”).

- **Z zaangażowaniem potrafi wykonać ćwiczenia porządkowe:**

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej i dwójkowej.
- Odliczanie w szeregu, równanie i krycie.
- Rytmiczny marsz, zatrzymywanie się na komendę.

- **Sprawnie potrafi wykonać ćwiczenia kształtujące:**

- Ćwiczenia ramion: w siadzie skrzyżnym lub klęcznym ze skurczem pionowym ramion – rzuty jednoręcz i oburęcz w pion, w bok (strzał, sztuczne ognie); zaznaczanie końcami palców z boku o podłogę, kłaśnięcie nad głową i skurcz ramion; krążenie łokciami od przodu ku górze; wymachy ramion w przód, w tył, wwyż.

- Ćwiczenia nóg: w parach z trzymaniem się za ręce na przemian wspięcia i przysiady; skoki do wody; huśtanie się na desce; podskoki na nogach zwartych.

- Ćwiczenia stóp: zbieranie skakanki z podłogi palcami stopy; chwytanie woreczka wyrzuconego stopą do góry.

- Ćwiczenia tułowia:

– skłony w przód: w rozkroku dwójkami tyłem do siebie z energicznym skłonem w dół przetoczenie piłki między stopami do kolegi lub koleżanki; w siadzie skrzyżnym powolny skłon tułowia w przód z dotknięciem czołem nóg,

– skłony w tył: w leżeniu przodem skłon w tył z ramionami skurczonymi – uginanie i prostowanie nóg; skłon tułowia w tył z kłaśnięciem nad głową; w leżeniu przodem rytmiczne skłony w tył z ugiętymi ramionami (łódki na fali); skłon tułowia w tył (rozwijający się kwiatek),

– opady w przód: w siadzie opad tułowia w przód z odsuwaniem po podłodze woreczka; w stanie opad tułowia w przód w formie zabawowej (pajace),

– ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – jazda na rowerze; marsz z wysokim unoszeniem nóg (wchodzenie po wysokich schodach),

– skłony w bok: w klęku rozwartym naśladowanie zegara z kukułką – skłony głową w przód i w tył; energiczne skłony tułowia w przód i w tył; w siadzie klęcznym przekładanie woreczka z jednej strony na drugą,

– skręty: w siadzie skrzyżnym skręty tułowia z przekładaniem woreczka lewą ręką daleko w prawą stronę; w stanie rozkrocznym – rzuty piłeczką do współćwiczącego; w parach – piłowanie drzewa.

- Potrafi samodzielnie wykonać ćwiczenia użytkowe:

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: w stanie jedenonóż rzucanie i chwytanie piłeczki; zdejmowanie i zakładanie pantofla; podskoki z obrotami.

- Ćwiczenia równoważne na przyrządzie: w stanie na jednej nodze na ławeczce uderzanie stopą drugiej nogi w ławeczkę; przejście po ławeczce na jednej nodze.

- Ćwiczenia zwinności: szybkie zmiany pozycji – z leżenia tyłem do leżenia przodem; z przysiadu do stania; przewroty w przód.

- Zwisy i podpory: wspinanie się na drabinki; zwis na drążku (na trzepaku).

- Rzuty: rzucanie i chwytanie dużej piłki, rzucanie woreczkami do celu.

- Przewroty: przewrót w przód z przysiadu podpartego.

- Ćwiczenia z piłką: rzucanie, chwytanie, podawanie; odbijanie, kozłowanie, prowadzenie, strzał do celu.

- Skoki: zeskok w głąb z wysokości 50 cm; skok w dal z rozbiegu; przeskoki przez ukośnie ustawioną ławeczkę; przeskok przez rów.

- **Chętnie bierze udział w ćwiczeniach muzyczno-ruchowych:**

- Zabawy ze śpiewem.

- Zabawy rytmiczne: chód dostawny, obrotowy.

- Korowody, kroki tańców ludowych, regionalnych.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - Niechętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (o ile jest taka możliwość). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Jazda na rolkach, na rowerze. - Niechętnie bierze udział w marszach i z trudem uprawia lekkoatletykę terenową, niechętnie wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: marsz po śladach, po naturalnych równoważniach. • Skoki: w dal z rozbiegu i z miejsca; skok wzwyż z rozbiegu; zeskok w głąb. • Czołganie się pod zwisającymi gałęziami. • Orientacja w terenie: zabawa w podchody, w chowanego, marsz na oznaczony kierunek.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - Chętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (o ile jest taka możliwość). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Jazda na rolkach, na rowerze. - Aktywnie bierze udział w marszach i z chęcią uprawia lekkoatletykę terenową, z łatwością wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: marsz po śladach, po naturalnych równoważniach. • Skoki: w dal z rozbiegu i z miejsca; skok wzwyż z rozbiegu; zeskok w głąb. • Czołganie się pod zwisającymi gałęziami. • Orientacja w terenie: zabawa w podchody, w chowanego, marsz na oznaczony kierunek.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - Bardzo chętnie uprawia sporty: • Nauka pływania (o ile jest taka możliwość). • Saneczkarstwo i łyżwiarstwo. • Jazda na rolkach, na rowerze. - Aktywnie bierze udział w marszach i z zaangażowaniem uprawia lekkoatletykę terenową, z łatwością wykonuje: • Ćwiczenie zręczności: marsz po śladach, po naturalnych równoważniach. • Skoki: w dal z rozbiegu i z miejsca; skok wzwyż z rozbiegu; zeskok w głąb. • Czołganie się pod zwisającymi gałęziami. • Orientacja w terenie: zabawa w podchody, w chowanego, marsz na oznaczony kierunek.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma trudności z ułożeniem w logicznym porządku obrazków, tekstów i poleceń (instrukcji) składających się m.in. na codzienne czynności, - z pomocą tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, - ma problemy z samodzielnym rozwiązywaniem zadań, zagadek, łamigłówek prowadzących do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, - tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, - rozwiązuje zadania, zagadki, łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: - samodzielnie układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności, - samodzielnie tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu, - chętnie samodzielnie rozwiązuje zadania, zagadki, łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: - ma problemy z programowaniem wizualnym: prostych sytuacji lub historyjek według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedynczych poleceń, a także ich sekwencji sterujących obiektem na ekranie komputera lub innego urządzenia cyfrowego, - niechętnie tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenie, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; ma problem z powiększaniem, pomniejszaniem, kopiowaniem, wklejaniem, usuwaniem elementów graficznych i tekstowych – nie doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów, - z pomocą zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANAMI skala ocen od 3 do 4	Uczeń: - programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera lub innego urządzenia cyfrowego, - tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenie, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, pomniejsza, kopiuje, wkleja, usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętność pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów, - zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: -samodzielnie programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera lub innego urządzenia cyfrowego, - sprawnie tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenie, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, pomniejsza, kopiuje, wkleja, usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętność pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów, - świadomie zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	

UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – ma trudności z posłużeniem się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu prostych zadań, – nie kojarzy działania komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – ma trudności z korzystaniem z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu prostych zadań, – kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – świadomie dokonuje wyboru urządzeń np. komputera, innych urządzeń cyfrowych, a także urządzeń zewnętrznych przy wykonywaniu złożonych zadań, – ma świadomość związku działania komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem, – świadomie i bezpiecznie korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie współpracuje z uczniami, sporadycznie wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami z wykorzystaniem technologii, – ma trudności z wykorzystaniem technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – chętnie współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, – świadomie dokonuje wyboru technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
UMIEJĘTNOŚCI PONIŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 1 do 2	Uczeń: – nie zawsze posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami, – nie rozróżnia pożądanych i niepożądanych zachowań innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – nie przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.
UMIEJĘTNOŚCI ZGODNE Z OCZEKIWANIAM skala ocen od 3 do 4	Uczeń: – zazwyczaj posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami, – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

UMIEJĘTNOŚCI POWYŻEJ OCZEKIWAŃ skala ocen od 5 do 6	Uczeń: – świadomie posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami, – rozróżnia i wyjaśnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów), korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet, – świadomie przestrzega i stosuje we własnej pracy zasady dotyczące korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.
--	---